

PROJEKT

**Strategia
rozwoju
gminy
Goleszów
na lata
2016-2026**

Autorem – Wykonawcą
Strategii rozwoju gminy Goleszów na lata 2016-2026
jest firma
ARCHITEKT BARTŁOMIEJ BUŁAWA BIURO PROJEKTÓW
43-400 Cieszyn, ul. Bielska 136
Tel: +48 33 8 635 635
e-mail: bulawa@bulawa.com.pl
www.bulawa.com.pl

Zespół autorski:

dr inż. arch. Bartłomiej Buława – kierownik projektu
mgr inż. arch. Anita Głupczyk
mgr inż. arch. Maria Barton

Spis treści:

Wprowadzenie	5
Część analityczna	7
1. Uwarunkowania zewnętrzne	7
1.1 Uwarunkowania zewnętrzne w wymiarze administracyjnym	7
1.2 Uwarunkowania zewnętrzne w wymiarze strategicznym	8
2. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: przestrzeń fizyczna i środowisko	9
2.1 Podział wewnętrzny gminy Goleszów	9
2.2 Charakterystyka poszczególnych miejscowości.....	10
2.3 Geologia.....	19
2.4 Ukształtowanie terenu	19
2.5 Świat organiczny i ochrona przyrody.....	20
2.6 Zasoby wodne.....	23
2.7 Klimat.....	24
2.8 Infrastruktura techniczna	25
2.9 Układ komunikacyjny.....	27
3. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: społeczeństwo i kultura	29
3.1 Rys historyczny	29
3.2 Rys kulturowy	30
3.3 Sport i rekreacja.....	31
3.4 Organizacje pozarządowe.....	33
3.5 Edukacja.....	33
3.6 Demografia	34
3.7 Zdrowie i pomoc społeczna	36
3.8 Bezpieczeństwo	37
4. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: gospodarka.....	38
4.1 Struktura gospodarcza gminy Goleszów.....	38
4.2 Rolnictwo	38
4.3 Przemysł, usługi	39
4.4 Turystyka.....	41

5.	Analiza SWOT	43
6.	Wnioski z konsultacji społecznych oraz badania ankietowego prowadzonych w ramach zadania	45
7.	Identyfikacja – synteza najważniejszych problemów i potrzeb występujących na terenie gminy Goleszów	46
	Część decyzyjna	47
8.	Misja, wizja i cele strategiczne	47
8.1	Misja gminy Goleszów	47
8.2	Wizja rozwoju gminy Goleszów	47
8.3	Cele strategiczne.....	48
	Część realizacyjna	50
9.	Cele operacyjne, zadania, finansowanie	50
9.1	Cele operacyjne	50
9.2	Podmioty odpowiedzialne za realizację ustaleń Strategii	58
9.3	Źródła finansowania zadań.....	59
9.4	Spójność Strategii z dokumentami nadrzędnymi i równorzędnymi	62
	Zakończenie	63
	Komunikacja społeczna Strategii	63
	System wdrażania	63
	System monitorowania i oceny.....	64
	Dokumenty i opracowania wejściowe	65
	ZAŁĄCZNIK 1: Szczegółowy raport z badania ankietowego prowadzonego w ramach zadania	67

Wprowadzenie

Obszar i zakres Strategii

Strategia rozwoju gminy Goleszów na lata 2016-2026, zwana dalej Strategią, obejmuje swym zasięgiem całokształt problematyki funkcjonowania i rozwoju gminy, w tym zagadnienia społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenne, przyrodnicze i infrastrukturalno-komunikacyjne.

Zakres przestrzenny dokumentu koncentruje się na obszarze gminy, ale z uwagi na fakt wielości i różnorodności powiązań zewnętrznych nie ogranicza się do granic administracyjnych. Koncentruje się na ważnych dla gminy zagadnieniach, nieraz o zasięgu szerszym niż lokalny.

Cel Strategii

Strategia jest istotnym dokumentem wyznaczającym główne kierunki rozwoju gminy i ważnym elementem długofalowego zarządzania gminą. Umożliwia efektywne zarządzanie takimi zasobami jak: infrastruktura, finanse i zasoby ludzkie. Pozwala na opracowanie efektywnych działań, z którymi będzie się w dużym stopniu identyfikowała społeczność lokalna. Jest to bardzo istotny element w skuteczności realizacji Strategii.

Celem Strategii jest sformułowanie ambitnych i jednocześnie osiągalnych celów, ważnych z punktu widzenia wszystkich mieszkańców gminy, do których deklaruje się ona dążyć. Cele te, wraz ze sposobami ich realizacji, powinny odzwierciedlać zdiagnozowane problemy i potrzeby, których rozwiązanie i zaspokojenie będzie miernikiem rozwoju, dobrej zmiany i osiągnięcia celu.

Strategia jest ponadto ważnym dokumentem z prawnego punktu widzenia, gdyż odnosi się do uregulowań prawnych, zawartych między innymi w ustawie o samorządzie gminnym oraz ustawie o zasadach prowadzenia polityki i rozwoju. Ponadto stanowi podstawę do przygotowania wniosków o dofinansowanie zadań ze środków zewnętrznych.

Biorąc pod uwagę, że Strategia jest dokumentem o długim okresie obowiązywania i oddziaływania, przyjęto, że jest to dokument o szerokim wachlarzu działań, ale koncentrujący się na rozwiązywaniu najważniejszych problemów gminy i jej mieszkańców.

Szkieletem metodycznym opracowania jest w kolejności:

- zebranie informacji cząstkowych i ich analiza,
- synteza informacji – diagnoza stanu istniejącego,
- zdefiniowanie głównych kierunków rozwoju,
- przełożenie kierunków rozwoju na działania,
- podsumowanie.

Metodyka Strategii

Podczas prac nad Strategią wykorzystano następujące metody:

- analiza literatury,
- analiza dokumentów (ustawy oraz uchwały rady gminy, rady powiatu, sejmiku województwa śląskiego),
- analiza SWOT,
- wizje w terenie,
- wnioski z ankiety dla mieszkańców (wersja papierowa i elektroniczna),
- wnioski ze spotkań – konsultacji – z mieszkańcami gminy na etapie zbierania informacji wyjściowych, informacji o problemach i pomysłach,
- spotkania robocze z zespołem ds. opiniowania,
- konsultacje społeczne projektu uchwały.

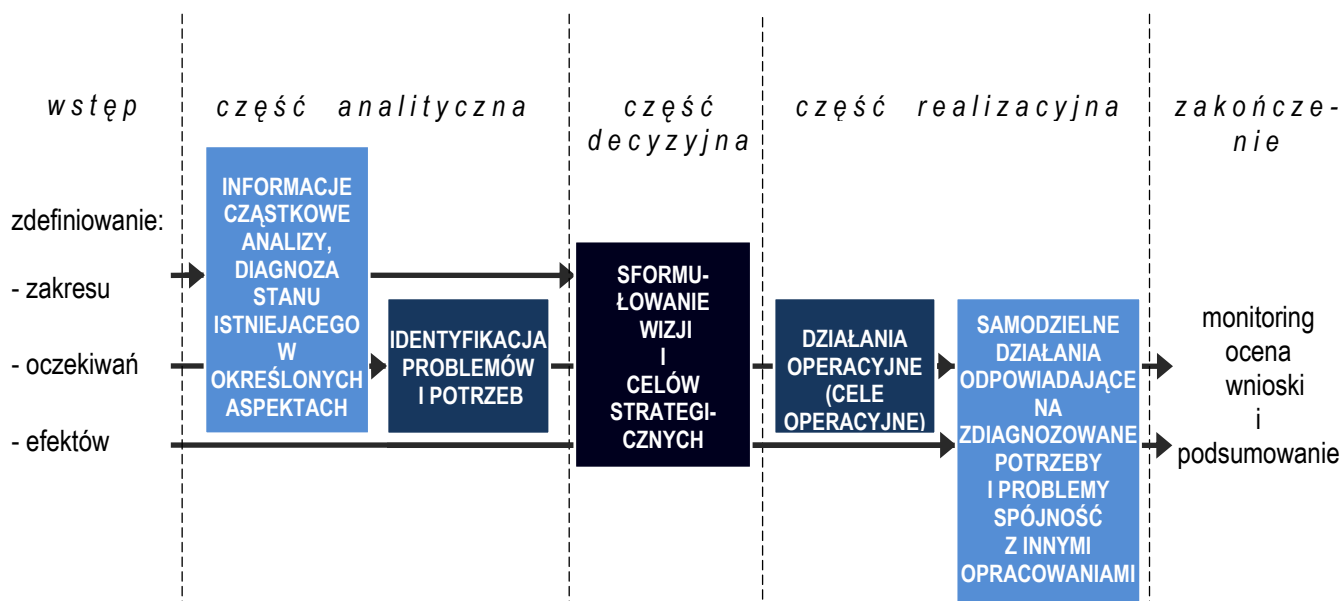
Czas realizacji Strategii

Zgodnie z zaleceniami planistycznymi Strategia jest dokumentem średniookresowym. Planuje się, że zostanie ona wdrożona na terenie gminy w latach 2016-2026.

Strategię opracowano zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.).

Struktura dokumentu

Zasadniczo dokument składa się z trzech głównych rozdziałów, które poprzedzone są wstępem i podsumowane zakończeniem. Najważniejszym elementem Strategii (wydzielonym jako rozdział 8) jest część decyzyjna, która formułuje główne kierunki rozwojowe dla gminy Goleszów. Na poniższym rysunku przedstawiono szczegółowo strukturę dokumentu:

Rys. 1. Schemat struktury dokumentu, opr. własne

Część analityczna

1. Uwarunkowania zewnętrzne

1.1 Uwarunkowania zewnętrzne w wymiarze administracyjnym

Gmina Goleszów leży w centralnej części Europy, na południowym krańcu Polski, graniczy z Republiką Czeską. Znajduje się w odległości ok. 20 km od granicy ze Słowacją.

Rys. 2. Gmina Goleszów i Polska na tle Europy, opr. własne

Gmina zajmuje południową część województwa śląskiego i graniczy z Morawskosleszkým Krajem w Republice Czeskiej.

Na poziomie subregionalnym gmina znajduje się w Euroregionie Śląsk Cieszyński.

Rys. 3. Gmina Goleszów i województwo śląskie na tle Polski, opr. własne

Gmina leży w centralnej (północ-południe) i zachodniej części powiatu cieszyńskiego, który graniczy po stronie polskiej z dwoma miastami powiatowymi: Bielskiem-Białą i Jastrzębiem-Zdrój, powiatem ziemskim bielskim, powiatem żywieckim i powiatem pszczyńskim. Po stronie czeskiej powiat cieszyński graniczy z okresem Frýdek-Místek i okresem Karviná.

Rys. 4. Gmina Goleszów i powiat cieszyński na tle województwa śląskiego, opr. własne

Gmina graniczy od północy z miastem Cieszyn oraz gminami Dębowiec i Skoczów, od wschodu z miastem Ustroń. Po stronie czeskiej (od południa) gmina graniczy z gminami: Nýdek, Vendryně, Třinec, Český Těšín.

Rys. 5. Gmina Goleszów na tle powiatu cieszyńskiego, opr. własne

Na poziomie wewnątrzgminnym, centralnym, ośrodkiem gminy jest wieś Goleszów.

Rys. 6. Gmina Goleszów na tle otaczających miast i szkieletu drogowego, opr. własne

1.2 Uwarunkowania zewnętrzne w wymiarze strategicznym

Gmina Goleszów, jako gmina powiatu cieszyńskiego, województwa śląskiego i Rzeczypospolitej Polskiej ujęta jest bezpośrednio lub pośrednio w planach i dokumentach strategicznych tych jednostek.

Gmina Goleszów jest członkiem następujących **stowarzyszeń i organizacji**:

- Lokalna Grupa Działania „Cieszyńska Kraina”,
- Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza”,
- Stowarzyszenie Samorządowe Ziemi Cieszyńskiej,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Gmina Goleszów jest partnerem gmin:

- Bystřice (Republika Czeska) – od 27 lutego 2008 r.,
- Reiskirchen (Niemcy) – od 22 sierpnia 1997 r.,
- Vendryně (Republika Czeska) – od 19 kwietnia 2004 r.

2. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: przestrzeń fizyczna i środowisko

2.1 Podział wewnętrzny gminy Goleszów

Gmina Goleszów podzielona jest geograficznie na 10 miejscowości, a administracyjnie na 11 sołectw (miejscowość Goleszów składa się z 3 sołectw, a miejscowości Kozakowice Górne i Kozakowice Dolne składają się na jedno sołectwo o nazwie Kozakowice):

- Bażanowice¹,
- Cisownica,
- Dziegielów,
- Godziszów,
- Goleszów (wieś gminna, 3 sołectwa: Goleszów Dolny, Goleszów Górny i Goleszów Równia),
- Kisielów,
- Kozakowice Dolne i Kozakowice Górne (sołectwo Kozakowice),
- Leszna Górna,
- Puńców.

Rys. 7. Gmina Goleszów na tle otaczających miast i szkieletu drogowego, opr. własne

Powierzchnia gminy wynosi 65,89 km².

¹ Lista alfabetyczna.

2.2 Charakterystyka poszczególnych miejscowości

Gmina Goleszów charakteryzuje się zróżnicowaniem pod względem funkcjonalnym, układu ruralistycznego i jakości poszczególnych przestrzeni (miejscowości) na osi północ-południe, wynikającym z ukształtowania terenu, dostępności i walorów krajobrazowych.

Wszystkie wsie gminy łączy ich drobno-rolniczy charakter, zdecydowanie przeważają gospodarstwa posiadające mały, rozdrobniony areał. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę poszczególnych wsi, w kolejności uzależnionej od położenia (od północy do południa).

Jako funkcje centrotwórcze – w celu charakterystyki miejscowości – w skali wsi przyjęto: kościół (kościół), szkołę, przedszkole, sklep, obiekt gastronomiczny, plac, park, strażnicę OSP, klub, ważne obiekty np. skansen oraz przystanek komunikacji publicznej.

Kisielów

Centrum wyraźnie ukształtowane na wzgórzu, ze skupionymi funkcjami centrotwórczymi, powiązane z głównym skrzyżowaniem we wsi. Układ komunikacyjny o małym natężeniu, nie tranzytowy.

Fot. 1. Remiza OSP w Kisielowie, fot. B. Buława, 10.2015

Zabudowa skupiona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niewyróżniająca się. Okazale, rozległe panoramy Beskidów, co jest wyróżnikiem miejscowości. Ze względu na położenie na północnym „cyplu” gminy, powiązania z gminami Dębowiec i Skoczów.

Fot. 2. Kościoły w Kiselowie, fot. B. Buława, 10.2015

Godziszów

Centrum przeciętnie ukształtowane, z kilkoma funkcjami centrowymi, wieś rozciągnięta wzdłuż podnóży góry Chełm (po południowo-wschodniej stronie). Góra Chełm największym atutem i atrakcją miejscowości, jednocześnie miejscem problemów geologicznych – osuwisk. Układ komunikacyjny o małym natężeniu, nie tranzytowy.

Fot. 3. Centrum Godziszowa, fot. B. Buława, 10.2015

Zabudowa nieco rozproszona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niewyróżniająca się. Okazate, rozległe panoramy Beskidów – szczególnie ze stoków góry Chełm. Wzdłuż jej podnóża rozległe, płaskie tereny, potencjalnie przydatne dla sportów lotniczych.

Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne

Brak centrum, nieliczne funkcje centrotwórcze są rozrzucone.

Fot. 4. Sklep w Kozakowicach, fot. B. Buława, 10.2015

Układ komunikacyjny wyłącznie lokalny, o małym natężeniu. Zabudowa rozproszona. W zasadzie brak przestrzeni publicznej, jakość zabudowy niewyróżniająca się. Duża część miejscowości względnie płaska, z widokiem na panoramę Beskidu Śląskiego.

Fot. 5. Remiza OSP w Kozakowicach, fot. B. Buława, 10.2015

Bażanowice

Centrum wyraźnie ukształtowane ze skupionymi funkcjami centrotwórczymi, wzdłuż głównej drogi przez wieś (głównie po jej północnej stronie). Układ komunikacyjny o dużym natężeniu, tranzytowy, łączący Cieszyn i Ustroń. Zabudowa rozproszona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niewyróżniająca się, z kilkoma wartościowymi akcentami. Pagórkowate ukształtowanie terenu. W Bażanowicach mleczarnia oraz prężnie rozwijający się nowy kompleks przemysłowy.

Fot. 6. Kościół ewangelicko-augsburski w Bażanowicach, fot. B. Buława, 10.2015

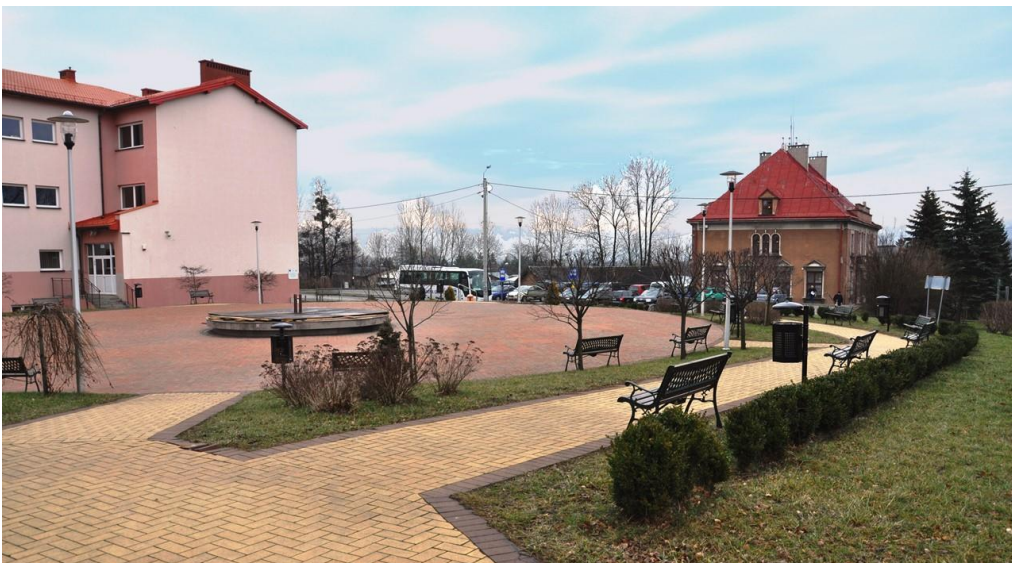
Fot. 7. Kompleks przemysłowy w Bażanowicach, fot. B. Buława, 12.2015

Goeszów

Duża wieś ze skupionymi licznymi funkcjami centrotwórczymi, związanymi z lokalizacją władz gminnych i administracji gminnej. Centrum powiązane również z ukształtowaną siatką ulic, wzdłuż głównej drogi przez wieś (droga powiatowa). Układ komunikacyjny o dużym natężeniu, tranzytowy, łączący Cieszyn i Ustroń. Tym samym dobre połączenia komunikacyjne z Cieszynem i Ustroniem, a także ze Skoczowem i Trzyńcem.

Fot. 8. Fragment centrum Goeszowa (droga przelotowa), fot. B. Buława, 10.2015

Fot. 9. Plac z fontanną w centrum Goeszowa, fot. B. Buława, 12.2015

Przebiegające przez Goeszów linie kolejowe relacji Cieszyn – Bielsko-Biała, Katowice – Wisła, krzyżujące się przy stacji Goeszów Główny (poza centrum).

Zabudowa skupiona. Jakość przestrzeni publicznej niewyróżniająca się. Jakość zabudowy zróżnicowana, kilka ważnych i okazałych budynków. Tereny przemysłowe i poprzemysłowe (po cementowni i zakładach „Celma”). W Goeszowie działający Gminny Ośrodek Kultury (GOK). Usługowe, edukacyjne i komunikacyjne centrum gminy.

Fot. 10. Stacja PKP Goleiszów Główny, fot. B. Buława, 10.2015

Puńców

Centrum wyraźnie ukształtowane, ale poza główną drogą, stanowiącą szkielet miejscowości wzdłuż potoku Puńcówka. Centrum ze skupionymi funkcjami centrotwórczymi przy kameralnej uliczce obok głównej drogi. Układ komunikacyjny o średnim natężeniu. Zabudowa skupiona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niewyróżniająca się. Duże zróżnicowanie wysokości, wieś w większości w dolinie. Ze względu na położenie na zachodnim krańcu gminy, funkcjonujące powiązania komunikacyjne z Cieszynem. W uproszczeniu, przedłużenie struktury przestrzennej Cieszyna.

Fot. 11. Kościół rzymskokatolicki w Puńcowie, fot. B. Buława, 10.2015

Dzięgielów

Centrum wyraźnie ukształtowane jako skwer, wzdłuż głównej drogi stanowiącej szkielet miejscowości.

Fot. 12. Centrum Dzięgielowa (szkoła), fot. B. Buława, 10.2015

Funkcje centrotwórcze rozsiane. Układ komunikacyjny o średnim natężeniu. Zabudowa przeciętnie skupiona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niewyróżniająca się. Wieś znana z organizacji Tygodnia Ewangelizacyjnego oraz imprez sportowych.

Fot. 13. Zamek w Dzięgielowie, fot. B. Buława, 10.2015

Cisownica

Centrum wyraźnie ukształtowane, ze skupionymi funkcjami centrotwórczymi wzdłuż głównej drogi we wsi. Układ komunikacyjny o małym natężeniu, lokalny. Zabudowa skupiona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy w części pretendująca do jakości turystycznej. Wieś o potencjale turystycznym. Rezerwat cisów „Zadni Gaj” (położony peryferyjnie).

Fot. 14. Centrum Cisownicy i strażnica OSP, fot. B. Buława, 10.2015

Fot. 15. Skwer w centrum Cisownicy, fot. B. Buława, 10.2015

Leszna Górna

Centrum średnio ukształtowane, ze skupionymi funkcjami centrotwórczymi, wzdłuż głównej drogi we wsi².

Fot. 16. Kościół rzymskokatolicki w Lesznej Górnej, fot. B. Buława, 10.2015

Układ komunikacyjny o małym natężeniu, nie tranzytowy, lokalny. Zabudowa przeciętnie skupiona. Jakość przestrzeni publicznej i zabudowy niska. Czynne wyrobiska kruszywa (kamieniołomy). Miejscowość w dolinie o stromych zboczach, wzdłuż drogi pnącej się w górę. Atrakcyjne panoramy Beskidów (polskie i czeskie) z wyżej położonych fragmentów miejscowości – wyróżnik miejscowości. Ze względu na peryferyjne położenie (za górą Tuł), miejscowość o wyciszonym i kameralnym charakterze, o potencjale turystycznym.

Fot. 17. Widoki w Lesznej Górnej, fot. B. Buława, 10.2015

² Historycznie miejscowość Leszna Górna i Horní Líštná (na terenie Republiki Czeskiej) były jedną miejscowością.

2.3 Geologia³

Pod względem geologicznym gmina należy do Karpat Zewnętrznych, czyli fliszowych (z okresu trzeciorzędu i kredy) oraz utworów czwartorzędowych.

Najstarszymi tworami geologicznymi spotykanymi na tym terenie są dolne **tupki cieszyńskie**. Ponieważ są mało odporne na działalność niszczącą (erozję i wietrzenie) tworzą się obniżenia. Występują one głównie na terenie wsi Goleszów i w południowej części gminy. Dawniej były wykorzystywane do produkcji cementu w Cementowni „Goleszów”. Często występują w nich wkładki rud żelaza w postaci sferosyderytów, które w XVIII i XIX w. wydobywane były na terenie Cisownicy, Puńcowa i Lesznej Górnej na potrzeby pobliskiej huty w Ustroniu, a później huty w Trzyńcu.

Młodszy od nich tworami są **wapienie cieszyńskie**. Ich odporność na działanie czynników zewnętrznych jest lepsza niż tutejszych, tworzą one wzgórza.

Opisane utwory występują w postaci ponasuwanych na siebie i przemieszanych warstw skalnych, noszących nazwę płaszczowiny cieszyńskiej, która jest dolną, niższą częścią płaszczowiny śląskiej, tworzącej na terenie Ziemi Cieszyńskiej obszar Beskidu Śląskiego i Pogórza Cieszyńskiego.

Utwory czwartorzędowe występujące na terenie gminy Goleszów charakteryzuje występowanie dużej ilości materiału pochodzącego z erozji Karpat. Materiał ten jest mało odporny na czynniki zewnętrzne, dlatego też poddawany jest ciągłym procesom kształtującym teren – erozji, akumulacji w dolinach i spływaniami po stokach. Lokalnie, w Kozakowicach i Kisielowie, występują piaski.

2.4 Ukształtowanie terenu

Pod względem ukształtowania morfologicznego gmina należy do Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Część gminy należy do makroregionu – Pogórze Zachodniobeskidzkie i Mezo-regionu – Pogórze Śląskie. Gmina leży w obrębie Beskidu Śląskiego. Najwyższym punktem w gminie jest położona na granicy z Czechami góra Ostry (709 m n.p.m.)⁴. Najniższe miejsce tworzy dolina Puńcówki (269 m n.p.m.) na granicy z miastem Cieszyn. Stąd maksymalna różnica wysokości na terenie gminy Goleszów wynosi 440 m. Wysokość terenów w gminie obniża się z południa na północ od wysokości przekraczającej 500 m n.p.m. u podnóża Małej Czantorii do około 300 m n.p.m. w północnej części gminy.

W południowej części gminy występują formy osuwiskowe. W tej części gminy występuje krajobraz górski i przeważają zbocza o nachyleniu około 15°.

Gminę dzieli na dwie części grzbiet wododziałowy pomiędzy zlewiskiem Odry i Wisły, który, biegnie od Małej Czantorii (866 m) przez Tuł (621 m), Jasieniową (520 m) i Chełm (464 m).

³ Na podst. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów, [Wiatrak 2012].

⁴ Innymi znaczącymi wzniesieniami są: Tuł (621 m n.p.m.), Grodzisko (552 m n.p.m.), Wróżna (571 m n.p.m.), Cis (523 m n.p.m.), Malcowa Góra (528 m n.p.m.), Jasieniowa (520 m n.p.m.), Machowa (464 m n.p.m.), Chełm (464 m n.p.m.).

2.5 Świat organiczny i ochrona przyrody⁵

Zaledwie 18% powierzchni gminy zajmują lasy. Uwarunkowane jest to dużym udziałem gleb żyznych w ogólnej ilości gleb. Na podłożu łupkowym i marglistym utworzyły się gleby brunatne i dosyć żyzne bielice, na wapieniach – żyzne rędziny, a w dolinach rzek – mady typu redlinowego, które są najlepszymi glebami na tym terenie. Lasy pozostały jedynie na zboczach o dużym nachyleniu oraz w ich szczytowych partiach.

Łączna powierzchnia lasów wynosi 1249 ha, z czego:

- lasy Skarbu Państwa 807 ha,
- lasy gminy Goleszów 7 ha,
- lasy prywatne 411 ha,
- lasy spółdzielni 10 ha,
- lasy kościołów 8 ha,
- lasy powiatu 1 ha,
- inni właściciele 5 ha.

Pierwotną roślinnością na przedmiotowym obszarze były lasy grądowe, których drzewostan tworzyły głównie graby pospolite, lipy drobnolistne i dęby szypułkowe. Obecnie w lasach poza wymienionymi drzewami powszechnie występują też: buki, jesiony, sosny, modrzewie oraz sztucznie wprowadzone świerki. Sporadycznie można spotkać cisę i jodłę.

Na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody⁶:

- rezerwat przyrody „Zadni Gaj”,
- park krajobrazowy Beskidu Śląskiego,
- obszary Natura 2000: Cieszyńskie Źródła Tufowe i Beskid Śląski,
- pomniki przyrody (ożywionej – jest to łącznie 13 drzew),
- stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa”,
- użytek ekologiczny „Góra Tuł”,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy nie występują:

- parki narodowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

W celu ochrony cisa pospolitego utworzono w 1957 r. **rezerwat „Zadni Gaj”**. Jest to rezerwat leśny o powierzchni 6,39 ha, położony w Cisownicy na wysokości 500-519 m n.p.m. i obejmujący wierzchowinę wzgórza Zadni Gaj (to wzgórze nosi też nazwę Zagroń), znajdującego się niedaleko restauracji „Pod Tułem”⁷. W drzewostanie rezerwatu dominuje świerk (nasadzony w połowie XIX w.), z domieszką jodły, buka, jesionu, modrzewia, dębu szypułkowego, klonu polnego i jawora. W podszyciu występuje głównie bez czarna i leszczyna. W rezerwacie rośnie ok. 40 starszych okazów cisa (w tym formy drzewiaste) oraz kilkanaście tysięcy młodych osobników. Wiek najstarszych okazów cisa szacuje się na ponad 200 lat. Dwa najdorodniejsze drzewiaste okazy rosną na wschodnim stoku Zadniego Gaju. Wyższy z nich sięga wysokości 11 m, w pierśnicy ma obwód 108 cm. Stwierdzono tu

⁵ Na podst. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015] oraz Adamczyk, Adamczyk, Beczała [2007], Beczała [2011], Beczała, Dorda [2015].

⁶ Na podstawie art.6, ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

⁷ Dawniej było to schronisko PTTK, obecnie niezależny obiekt hotelowo-gastronomiczny.

ponad 170 gatunków roślin naczyniowych, spośród których objęte ochroną są m.in.: śnieżyczka przebiśnieg, zimowit jesienny i storczyki – kruszczyki szerokolistny i siny.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego⁸ został utworzony w 1998 r. Powierzchnia ogólna parku wraz z otuliną wynosi 609,05 km², w tym powierzchnia samego parku 368,20 km², z czego 35,76 km² znajduje się na terenie gminy Goleszów (łącznie z otuliną). Zlokalizowany jest wzdłuż górnego biegu Wisły wraz z terenami źródłiskowymi, obejmuje okoliczne pasma Beskidu Śląskiego⁹. Lasy parku są w znacznym stopniu przekształcone przez człowieka. Obszary o charakterze naturalnym lub nieznacznie przekształcone zostały uznane za rezerваты przyrody. Zajmują one zaledwie 1% ogólnej powierzchni parku. Należy do nich rezerwat „Zadni Gaj” (6,39 ha) leżący na terenie gminy¹⁰. Obecne piętro pogórza do wysokości około 500 m n.p.m. zajmują pola uprawne oraz tereny zurbanizowane. Pozostały tylko niewielkie fragmenty łąk i grądów. W piętrze regla dolnego między 500-1000 m n.p.m. dominują buczyny z domieszką świerka, jodły i jawora. Partie szczytowe powyżej 1000 m n.p.m. (poza gminą), to regiel górny z dominującym borem świerkowym.

W granicach gminy zlokalizowane są częściowo dwa **obszary Natura 2000**:

- Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH 240001,
- Beskid Śląski PLH 240005.

Obszar **Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe**¹¹ jest obecnie jednym z najlepiej zachowanych i jedynym wykształconym na taką skalę obszarem występowania czynnych tufów wapiennych w południowej Polsce. Składa się z czterech oddzielnych obszarów, z których jeden – Las Grabicz – leży na terenie gminy¹². Na wzgórzach porośniętych lasami liściastymi bądź mieszanymi znajdują się źródła tworzące stałe lub okresowe strumienie, przy których odkładają się martwice wapienne, zwane tufami i trawertynami¹³.

Obszar **Natura 2000 Beskid Śląski**¹⁴ położony jest w Masywie Beskidu Śląskiego i w Kotlinie Żywieckiej, ma bardzo duże znaczenie dla zachowania bioróżnorodności. Zlokalizowano tu 17 typów siedlisk. Na jego terenie występuje szereg malowniczych form skalnych¹⁵. Lasy to głównie sztuczne monokultury świerkowe. Naturalny las jodłowo-bukowo-świerkowy w wieku około 200 lat zachował się tylko na północno-zachodnich stokach Baraniej Góry (poza gminą Goleszów). Beskid Śląski charakteryzuje się największą liczbą jaskiń i schronisk skalnych w obrębie polskich Karpat Zewnętrznych. Na obszarze stwierdzono także

⁸ Obszar posiada plan zachowań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Nr 38/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Cieszyńskie Źródła Tufowe, www.zpk.com.pl/index.php/o-nas/58-pk-bs.

⁹ Z najwyższymi szczytami: Skrzycznem (1257 m n.p.m.) oraz Baranią Górą (1220 m n.p.m.).

¹⁰ Pozostałe rezerваты w P.K. Beskid Śląski leżące poza gminą Goleszów to: Barania Góra – 383,04 ha, Czantoria – 97,71 ha, Wisła – 17,61 ha, stok Szyndzielni – 57,92 ha, Dolina Łąńskiego Potoku – 46,89 ha i Kuźnie – 7,22 ha.

¹¹ www.obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=200.

¹² Pozostałe, poza gminą Goleszów, to: Morzyk, Kamieniec i Skarpa Wiślicka.

¹³ Zjawisko to zachodzi przy udziale mchów brunatnych i glonów.

¹⁴ www.natura2000.gdos.gov.pl/areas/view/PLH240005.

¹⁵ Takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków, liczne formy skałkowe oraz różnorodne formy osuwiskowe powierzchniowe i podziemne.

swoistą ostoję typową dla puszczy karpackiej. Odnaleziono także liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych roślin oraz bezkręgowców.

Na terenie gminy ogółem ustanowionych jest **11 pomników przyrody** (łącznie chronionych jest 13 drzew):

- cis pospolity 3 szt. (w Goleszowie i Cisownicy),
- dąb szypułkowy 2 szt. (w Bażanowicach i Dzięgielowie),
- buk zwyczajny (w Cisownicy),
- klon polny (w Cisownicy),
- miłorząb japoński (w Bażanowicach),
- modrzew europejski (w Godziszowie),
- grupa drzew – lipa drobnolistna 2 szt. (w Cisownicy),
- grupa drzew – jesion wyniosły 2 szt. (w Goleszowie).

Stanowisko dokumentacyjne „Jasieniowa” ustanowione zostało w 2009 r. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych i dydaktycznych unikatowych odsłoneń fliszu karpackiego, w tym wapieni cieszyńskich, a także stanowisk rzadkich gatunków roślin i zwierząt¹⁶.

Użytek ekologiczny „Góra Tuł” został utworzony w 2007 roku. Zajmuje powierzchnię 6,94 ha na terenie części wschodnich i północnych zboczy góry Tuł w Lesznej Górnej. Powstał w celu ochrony naturalnych łąk storczykowych ze stanowiskami rzadko występujących gatunków roślin, ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych oraz krajobrazowych. Większość tego terenu porasta roślinność łąkowa z chronionym mieczykiem dachówkowatym. Mniejsze powierzchnie zajmują zarośla o charakterze ciepłolubnym (np. tarnina i głóg) oraz zbiorowisko leśne z jaworem i bukiem.

Gmina charakteryzuje się dużym bogactwem **florystycznym**. Na jej terenie, na kilku stanowiskach rośnie charakterystyczna dla Ziemi Cieszyńskiej cieszyńianka wiosenna. Ponadto w gminie licznie występują storczykowate. W XXI w. na obszarze gminy Goleszów odnotowano około 25 gatunków storczyków, czyli ponad połowę występujących w Polsce. Pod tym kątem szczególnie cenne, a nieobjęte ochroną są południowe zbocza góry Jasieniowa w Dzięgielowie ze stanowiskiem kruszczyka drobnolistnego i żłobika koralowatego rosnących w buczynie storczykowej. Ponadto zachodnie fragmenty wierzchołki góry Kowalok w Cisownicy z jedynymi na Pogórze Śląskim stanowiskami storczyka drobnokwiatowego i kukułki bzowej oraz zalesiona wychodnia skalna w Lesznej Górnej przysiółku Parszywiec z licznymi roślinami chronionymi, m.in. storczykami bladym i męskim.

Fauna gminy Goleszów jest równie bogata, choć poznana w niewystarczający sposób. Poza pospolitymi zwierzętami jak sarna, jeleni czy dzik obserwowano również szereg chronionych gatunków. Spośród ssaków na uwagę zasługują nietoperze oraz pilchowate. Bogaty jest również świat ptaków, szczególnie w obrębie góry Jasieniowa i góry Ostry. Cennymi przedstawicielami herpetofauny są traszka górską i karpacka obecne w obserwowane w okolicy zbiorników wodnych na górze Jasieniowa oraz gniewosz plamisty bytujący w okolicach skoczni narciarskich na tymże wzniesieniu. Na terenie gminy Goleszów obserwowano wiele chronionych gatunków

¹⁶ Na obszarze stanowiska dokumentacyjnego ustala się formy ochrony czynnej polegające na usuwaniu części krzewów i samosiewek drzew ze ścian skalnych, z uwzględnieniem wymagań ekologicznych zagrożonych i rzadkich gatunków roślin.

motyli i chrząszczy. Ich najcenniejsze siedliska to dawne kamieniołomy na górze Jasieniowa, łąki w obrębie gór Tuł i Kowalok.

Dopiero poznawane¹⁷ bogactwo **grzybów** w gminie Goleszów nierozdzielnie związane jest z lasami i skałami wapiennymi w ich podłożu. Najcenniejsze pod tym względem są lasy południowych zboczy góry Jasieniowa, gdzie występują m.in. chronione całkowicie maślak trydencki i borowik korzeniasty. Bogactwem grzybów wyróżnia się również góra Machowa oraz okolice rezerwatu „Zadni Gaj”.

2.6 Zasoby wodne¹⁸

a) Wody powierzchniowe

Przez obszar gminy Goleszów przebiega dział wodny pierwszego rzędu oddzielający zlewnie rzeki Wisły i Odry. Na terenie gminy znajdują się nieliczne powierzchniowe zbiorniki wodne antropogeniczne: zbiornik „Ton” o powierzchni ok. 1,8 ha w Goleszowie oraz stawy rybne w Godziszowie, a w mniejszej skali również w innych miejscowościach. Jezioro Ton powstało przez naturalne wypełnienie wodą spływającą ze zboczy Jasieniowej do nieczynnego wyrobiska dolnych łupków cieszyńskich czyli margli, których wydobywanie było powiązane z dawną cementownią.

Fot. 18. Zbiornik wodny „Ton”, fot. B. Buława, 10.2015

Powierzchnia wód otwartych, sieci rzek i rowów wynosi 38,65 ha, co stanowi około 0,6% powierzchni ogólnej gminy. Najwięcej gruntów zajętych przez wody powierzchniowe znajduje się w rejonie Puńcowa (9,41 ha) oraz Goleszowa (6,62 ha).

b) Wody podziemne

Przeważająca część obszaru należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrzno-karpackiego. Wody podziemne występują tu w postaci wód szczelinowych. Gmina Goleszów leży w obrębie dwóch jednostek Jednolitych Części Wód Podziemnych. Tylko niewielki, południowy kraniec znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.

¹⁷ Badania z ostatnich lat, m.in. dr Tomasz Beczała.

¹⁸ Na podst. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów [Wiatrak 2012] oraz Adamczyk, Adamczyk, Beczała [2007], Beczała [2011], Beczała, Dorda [2015].

2.7 Klimat¹⁹

Północna część obszaru gminy leży w obrębie dzielnicy podkarpackiej²⁰, gdzie liczba dni z przymrozkami wynosi 100-150, z pokrywą śnieżną utrzymującą się 80-90 dni. Długość okresu wegetacji trwa 210-220 dni. Pozostałą część zajmuje dzielnica karpicka, cechująca się dużym zróżnicowaniem klimatycznym. Wyróżnia się tu dwa piętra klimatyczne:

- umiarkowane ciepłe (<700 m n.p.m.) ze śr. roczną temp. pow. > 6°C,
- umiarkowane chłodne (700-1000 m n.p.m.) ze śr. roczną temp. pow. 4-6°C.

Średnie roczne sumy opadów w gminie wynoszą 998 mm. Maksymalne sumy miesięczne notowane są w czerwcu i lipcu, zaś minimalne – w lutym i marcu. Zmienne warunki fizjograficzne (gł. rzeźba terenu) powodują lokalne zróżnicowania klimatu.

Na terenie gminy Goleszów wyróżnia się następujące topoklimaty:

- **topoklimat zboczy o ekspozycji południowej, południowo-zachodniej, południowo-wschodniej, zachodniej i wschodniej** o bardzo dobrych i dobrych warunkach klimatycznych (dobre warunki solarne i termiczne, dobre przewietrzanie, mała częstotliwość występowania mgieł oraz krótszy okres zalegania pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (zbocza góry Tuł), Cisownicy (Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa) i Goleszowa (góra Chełm);
- **topoklimat właściwy obszarom płaskim** o przeciętnych warunkach topoklimatycznych (przeciętne warunki solarne, dobre warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w rejonie miejscowości Puńców i Dziegiełłów;
- **topoklimat właściwy zboczom o większych nachyleniach i ekspozycji północnej** (najśłabsze warunki solarne, przeciętne warunki termiczne i wilgotnościowe, dłuższe zaleganie pokrywy śnieżnej). Największy jednolity obszar objęty tym topoklimatem występuje w okolicach Lesznej Górnej (północne zbocza góry Tuł), Cisownicy (północne zbocza wzniesień Malcowa Góra, Grodzisko, Machowa) i Godziszowa (północne zbocza góry Chełm);
- **topoklimat dolin rzecznych oraz dolin bocznych o płytkim poziomie wód gruntowych** (niekorzystne warunki solarne – częste mgły, niekorzystne warunki termiczne i wilgotnościowe). Występuje w szerokiej dolinie potoku Puńcówka i jego dopływów, w rejonie potoku Radoń i jego dopływów oraz w rejonie potoku Lesznianka;
- **topoklimat właściwy obszarom zalesionym** (duże osłabienie promieniowania słonecznego, duża zacisza, wyrównany profil termiczny, podwyższona wilgotność powietrza, bakteriostatyczne działanie olejków eterycznych). Największy kompleks lasu znajduje się w okolicy Goleszowa i na południu gminy, w okolicach miejscowości Leszna Górna przy granicy z Republiką Czeską.

Odrębnym problemem jest napływ zanieczyszczeń do gminy z miasta Třinec.

¹⁹ Na podst. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów [Wiatrak 2012].

²⁰ Według podziału Polski na dzielnice rolno-klimatyczne.

2.8 Infrastruktura techniczna²¹

a) Zaopatrzenie w wodę

Gmina nie posiada własnych ujęć wody o wystarczających zasobach dla pokrycia potrzeb zaopatrzenia w wodę pitną i przemysłową. Źródłem zaopatrzenia w wodę jest:

- wodociąg komunalny z Pogórza zaopatrujący w wodę miejscowości: Kisielów, Godziszów, Bażanowice, część Goleszowa, Cisownicę i Puńców,
- wodociągi lokalne zasilane z lokalnych ujęć wody zaopatrujących w wodę część Dzięgielowa, Cisownicy i Goleszowa,
- wodociąg z Republiki Czeskiej zaopatrujący w wodę Leszną Górną i część Dzięgielowa,
- własne ujęcia (indywidualne studnie),
- lokalne ujęcia – dla potrzeb ferm hodowlanych (Puńców, Dzięgielów).

Stopień zwodociągowania poszczególnych sołectw jest zróżnicowany, natomiast w ujęciu ogólnym 89% gospodarstw domowych jest zwodociągowanych. Odbiorcy znajdujący się poza zasięgiem wodociągów zbiorczych zaopatrują się w wodę ze studni przydomowych²².

b) Odprowadzenie ścieków

Na terenie sołectw Cisownica i Puńców funkcjonuje sieć kanalizacji sanitarnej²³, natomiast są jeszcze rejony, gdzie takiej infrastruktury nie ma. Odbiorem ścieków sanitarnych są następujące oczyszczalnie:

- mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Cisownicy,
- zakładowa oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna „Celma” w Goleszowie,
- oczyszczalnia (rów biologiczny) dla mleczarni w Bażanowicach,
- oczyszczalnia dla zabudowań przejścia granicznego Leszna Górna,
- oczyszczalnia Diakonatu „Eben-Ezer” w Dzięgielowie,
- nieliczne oczyszczalnie przydomowe²⁴.

Część ścieków sanitarnych (z Puńcowa) jest odprowadzana do kanalizacji sanitarnej miasta Cieszyna, a dalej do oczyszczalni ścieków w Cieszynie Boguszowicach.

Jednym z priorytetów gminy powinno być uporządkowanie gospodarki ściekowej w strefie ochrony zbiornika Goczałkowice, stanowiącego zasób wody pitnej dla Górnego Śląska, który pokrywa się z obszarem wyznaczonym granicą zlewni Kozakowice Dolne, Kozakowice Górne i Cisownica.

²¹ Na podst. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015] oraz Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Goleszów na lata 2007-2013.

²² Lokalne ujęcia wody często nie posiadają ustanowionych stref ochronnych określonych według obowiązujących przepisów.

²³ Realizowana od 1994 r. budowa grawitacyjno-ciśnieniowej sieci kanalizacyjnej.

²⁴ Ze względu na często występujące niekorzystne uwarunkowania geologiczne (brak przepuszczalnych i rozsączających gruntów).

c) Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie występuje scentralizowana gospodarka cieplna. Produkcja ciepłej wody jak i ogrzewanie budynków odbywają się indywidualnie przy wykorzystaniu różnych źródeł ciepła: węgla, flotu, gazu ziemnego i płynnego, oleju opałowego, drewna oraz poprzez energię elektryczną.

d) Energetyka

Przez teren gminy przechodzi napowietrzna jednotorowa linia wysokiego napięcia 110kV, 3x240 mm² w relacji Ustroń-Třinec-Cieszyn Mnisztwo. Obszar gminy zaopatrywany jest w energię elektryczną poprzez system napowietrznych sieci elektroenergetycznych rozdzielczych SN 15kV, zasilanych z trzech źródeł:

- Główny Punkt Zasilania (GPZ) Cieszyn Mnisztwo,
- Główny Punkt Zasilania (GPZ) Skoczów,
- Główny Punkt Zasilania (GPZ) Ustroń.

Ze względu na znaczne oddalenie źródeł energii, dużą rozległość sieci oraz układ sieci występują duże straty przesyłowe (sieciowe) mocy i energii.

e) Gazyfikacja przewodowa

Gmina jest zgazyfikowana prawie w 100%. Długość sieci gazowej wynosi 224,9 km. Sieć gazowa zasilana jest gazem ziemnym, średnioprężnym, pochodzącym z trzech źródeł:

- z gazociągu o średnicy 150 mm z kierunku Ustronia,
- z istniejącej stacji redukcyjno-pomiarowej, zlokalizowanej w Wilamowicach koło Skoczowa,
- z gazociągów średnioprężnych o średnicy 80 mm – Bażanowice i Puńców (od strony Cieszyna).

f) Gospodarka odpadami stałymi

Gmina nie posiada lokalnego wysypiska odpadów. Odpady komunalne wywożone są poza jej teren na wysypiska do Jastrzębia-Zdroju i Knuruwa. Gromadzone w indywidualnych pojemnikach odpady komunalne są okresowo wywożone przez specjalistyczne firmy. Prowadzona jest segregacja przydomowa. W zakresie gospodarki odpadami obowiązuje w gminie prawo miejscowe:

- Program Ochrony Środowiska Gminy Goleszów,
- Regulamin utrzymywania czystości i porządku w Gminie Goleszów,
- Program usuwania azbestu na terenie Gminy Goleszów.

g) Telekomunikacja

Teren gminy Goleszów znajduje się w zasięgu działania sieci telekomunikacyjnych obsługiwanych przez kilku operatorów:

- przewodowej – Orange, Netia²⁵,
- bezprzewodowej – w tym m.in: Orange, Plus GSM, T-Mobile,
- światłowodowej – Sferanet.

Anteny przekaźnikowe telefonii bezprzewodowej znajdują się na wieży kościoła katolickiego i dachu szkoły podstawowej w Goleszowie oraz na maszcie w Lesznej Górnej. Kilka firm lokalnych oferuje internet bezprzewodowy.

²⁵ Dawniej odpowiednio: Telekomunikacja Polska S.A., DIALOG sp. z o.o.

2.9 Układ komunikacyjny²⁶

a) Układ drogowo-uliczny

Układ drogowy gminy tworzy sieć dróg i ulic podzielonych według pełnionych funkcji na następujące kategorie:

- drogi powiatowe, o łącznej długości ok. 47 km,
- drogi gminne, o łącznej długości ok. 121 km,
- drogi bez określonej kategorii, o łącznej długości ok. 20 km.

Funkcję zarządcy dróg powiatowych pełni Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych w Cieszynie, a funkcję zarządcy dróg gminnych pełni Wójt Gminy Goleszów. Łączna długość dróg publicznych (powiatowych i gminnych) w gminie wynosi ok. 168 km.

Z wykonanych w grudniu 2010 r. badań ruchu oraz opracowanego na ich podstawie studium komunikacyjnego gminy wynika, że przepustowość dróg w gminie nie została przekroczona i ma jeszcze zapas w tym zakresie.

Brak jest natomiast w układzie komunikacyjnym wyraźnego, hierarchicznego podziału funkcjonalnego dróg gminnych, co utrudnia zarządzanie drogami oraz prawidłowe prowadzenie polityki przestrzennej.

Poważnym mankamentem drogowego układu komunikacyjnego jest niezadowolający stan techniczny dróg oraz nienormatywne i zaniżone parametry techniczne (szerokość jezdni, brak wydzielonych poboczy), brak segregacji ruchu pieszego i kołowego, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Parkingi na terenie gminy zlokalizowane są przede wszystkim przy obiektach użyteczności publicznej i usługowych. Pojemność od kilku do kilkudziesięciu stanowisk uzależniona jest od funkcji danego obiektu. Punktowo odczuwalne są braki w ilości i pojemności parkingów, szczególnie w kontekście ważnych wydarzeń i uroczystości.

Gmina Goleszów podejmuje działania zmierzające do poprawy jakości i bezpieczeństwa systemu komunikacyjnego gminy poprzez dostosowanie przekrojów poprzecznych dróg do potrzeb wynikających z natężenia ruchu drogowego (wykonanie mijanek, odwodnienia dróg oraz przeprowadzenie remontów nawierzchni drogowych)²⁷.

b) Układ kolejowy

Przez wiele lat Goleszów był ważnym węzłem kolejowym. Niestety w ostatnich kilkunastu latach jego znaczenie zaczęło spadać za sprawą likwidacji połączeń na linii Bielsko-Biała-Cieszyn oraz zmniejszenie ich liczby na linii Katowice-Wiśła. Należy zauważyć, że w obecnej chwili doszło do zupełnego zaniku publicznego transportu kolejowego w regionie Śląska Cieszyńskiego, za wyjątkiem międzynarodowych połączeń kolejowych dostępnych z gminy Zebrzydowice, Český Těšín, Frýdek-Místek oraz niewielkiego ruchu w relacji Katowice-Wiśła.

²⁶ Na podst. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015].

²⁷ Wynika to m.in. z zapisów zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015].

c) Transport publiczny

System transportu publicznego obejmuje funkcjonujący system autobusowy oraz szczerpkową komunikację kolejową w relacji Katowice-Wisła. Nie jest już realizowana komunikacja kolejowa na linii Cieszyn-Goeszów-Bielsko-Biała.

W wyniku małej ilości połączeń kolejowych obecnie podstawową rolę w przewozach pasażerskich pełni komunikacja autobusowa przewoźników prywatnych na kilku liniach, z czego najistotniejsza to relacja Cieszyn – Goleszów – Ustroń – Wisła.

d) Szlaki rowerowe

Na terenie gminy funkcjonuje system szlaków spacerowych oraz tras rowerowych. Aktualnie dostępnych jest 7 szlaków spacerowych:

- szlak 1 – „Jasieniowa” (czerwony) o długości 7 km,
- szlak 2 – „Pod Chełmem” (zielony) o długości 8 km,
- szlak 3 – „Cisownicki” (zielony) o długości 10 km,
- szlak 4 – „Graniczny” (niebieski) o długości 10 km,
- szlak 5 – Goleszów – Cisownica (żółty) o długości 5 km,
- szlak 6 – Goleszów – Dzięgielów (żółty) o długości 3 km,
- szlak 7 – „Partyzancki” (czerwony) o długości 3 km.

Przebieg większości tras rozpoczyna się w centrum Goleszowa, koło budynku Gminnego Ośrodka Kultury (za wyjątkiem: „Cisownicki”, „Graniczny” i „Partyzancki”).

Natomiast trasa rowerowa o nazwie „Śladami Stroju Cieszyńskiego” prowadzi po całej gminie.

Poza tym przez Goleszów prowadzi szlak Kraków – Morawy – Wiedeń Greenway. Jest to szlak dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego tworzony w oparciu o sieć tras rowerowych, pieszych, wodnych, konnych oraz edukacyjnych ścieżek tematycznych. Jego oś tworzy 780-kilometrowa trasa rowerowa, która łączy zabytkowe miasta oraz cenne przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo tereny Europy Środkowej.

Dostępne są także trasy rowerowe w ramach euroregionalnej pętli rowerowej: Bohumín – Havířov – Gutý (Třinec) – Kořařiska – Bukovec – Wisła – Cieszyn – Marklowice – Jastrzębie-Zdrój – Chałupki.

3. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: społeczeństwo i kultura

3.1 Rys historyczny²⁸

Rodowód gminy Goleszów sięga czasów średniowiecznych. Chociaż pierwsi ludzie pojawili się tu już prawdopodobnie w pierwszym tysiącleciu naszej ery, to stopniowy rozwój gminy datuje się od XIII w. Najstarszymi wsiami są: Goleszów i Puńców – pierwsze z nimi związane zapisy pochodzą z 1223 r. Następne wzmianki z 1305 r. dotyczą: Cisownicy, Dziegielowa, Kozakowic i Lesznej. O Kisielowie wspomniano po raz pierwszy w 1434 r, o Godziszowie – w 1445 r., najpóźniej pojawił się zapis o Bażanowicach – w 1523 r.

Osadnictwu sprzyjały żyzne gleby i łagodny klimat, a także długi okres wegetacyjny w porównaniu z górzystymi terenami południowej części Śląska Cieszyńskiego.

Teren Ziemi Cieszyńskiej, a więc i Ziemi Goleszowskiej, był miejscem przenikania wpływów rzymskich, głównie handlowych, związanych z przebiegiem szlaku bursztynowego przez Bramę Morawską i Przetęcz Jabłonkowską. Puńców, Cisownica i częściowo Goleszów były własnością książęcą, pozostałe wsie należały do rodów szlacheckich. W XVII w. wszystkie znalazły się we władaniu Habsburgów. W niedługim czasie zostały rozparcelowane.

Goleszów miał charakter miejscowości rolniczej. Chociaż już od dawna wypalano tu wapno, to dopiero pod koniec XIX w. wybudowano fabrykę cementu, której produkty, szczególnie cement wodoodporny, znane były w Europie.

W czasie II wojny światowej w cementowni i kamieniołomie codziennie do pracy zmuszanych było ponad 1000 osób. Byli to więźniowie obozu oświęcimskiego, głównie Żydzi. Podobóz uległ likwidacji w styczniu 1945 r.

²⁸ Na podst. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Goleszów [Wiatrak 2012].

3.2 Rys kulturowy²⁹

Gmina Goleszów może pochwalić się bogatym życiem kulturalnym. Na jej terenie organizowanych jest aktualnie wiele interesujących imprez, m.in.:

- Dni Gminy Goleszów połączone z dożynkami gminnymi,
- gminny konkurs „Wiem wszystko”,
- Tydzień Ewangelizacyjny w Dziegielowie,
- Koncerty przy fontannie,
- kolędowanie (m.in.: gimnazjaliści, Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”),
- Spotkania przy choince,
- koncert w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- gminny festiwal piosenki,
- konkurs gwarowy „O Złotóm Przeposke”,

W Goleszowie działa Gminny Ośrodek Kultury (GOK), który prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie tworzenia, rozwoju, ochrony i upowszechnienia kultury, mającą na względzie rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców gminy. Poza tym działa tutaj również wypożyczalnia strojów oraz Biblioteka Publiczna.

W siedzibie GOK w Goleszowie została utworzona w 2006 r. Izba Oświęcimska. Zgromadzono w niej eksponaty dotyczące dziejów podboju Auschwitz – Birkenau w Goleszowie, będącego filią obozu zagłady w Oświęcimiu. Poza tym na terenie gminy funkcjonują: Izba Regionalna „U Brzezinów” w Cisownicy, Izba Spadochroniarzy Ziemi Cieszyńskiej w Domu Ludowym w Goleszowie Równi, Izba Pamięci Jury Gajdzicy w Cisownicy, „Pszczele Miasteczko” Jana Gajdacza w Dziegielowie, Skansen „Na Podlesiu” w Kisielowie oraz Skansen „Powozownia” w Puńcowie.

Fot. 19. Dożynki – Dni Gminy Goleszów 2015 w Goleszowie, fot. B. Buława, 08.2015

²⁹ Na podst. www.goleszow.pl/zapraszamy-do-gminy-goleszow.

Na terenie gminy funkcjonują zespoły folklorystyczne, m.in.:

- Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”,
- Zespół Regionalny „Czantoria”.

3.3 Sport i rekreacja³⁰

Sport w gminie Goleszów to przede wszystkim bogate tradycje narciarskie. Dwa razy do roku organizowane są międzynarodowe konkursy skoków.

Fot. 20. Skocznia narciarska w Goleszowie, fot. B. Buława, 08.2015

Gmina aktywnie wspiera kulturę fizyczną oraz rekreację. Na jej terenie działają kluby sportowe, które pozwalają dzieciom i młodzieży na rozwijanie swoich umiejętności. W klubach można trenować piłkę nożną, siatkówkę, pływanie, szachy, tenis stołowy, lekkoatletykę, a nawet łucznictwo. Organizowane są amatorskie mistrzostwa gminy Goleszów w piłce nożnej sześcioposobowej oraz amatorskie mistrzostwa gminy Goleszów w siatkówce plażowej, w której udział biorą reprezentacje sołectw, a honorowy patronat sprawuje Wójt Gminy Goleszów. Działa także Goleszowska Liga Szóstek. We wsi Goleszów funkcjonuje kompleks boisk sportowych. W Cisownicy w 2012 r. zostało także utworzone boisko wielofunkcyjne, które powstało przy miejscowej szkole podstawowej.

Największym wydarzeniem rekreacyjnym jest Gminny Piknik Sportowy.

Poniżej wylistowano najważniejsze cykliczne wydarzenia sportowe gminy:

- Piknik Sportowy Gminy Goleszów,
- gminne zawody sportowo-pożarnicze,
- turnieje szachowe, w tym Grand Prix Gminy Goleszów w szachach dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- Memoriał im. Leopolda Tajnera – międzynarodowy konkurs dla dzieci i młodzieży w skokach narciarskich na igielicie,
- Międzynarodowe Zawody w Skokach Narciarskich Dzieci i Młodzieży „Mikołaj w Goleszowie”,

³⁰ Na podst. www.goleszow.pl/zapraszamy-do-gminy-goleszow oraz Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Goleszów na lata 2007-2013.

- zawody wędkarskie w wielu kategoriach (opisane poniżej),
- amatorskie mistrzostwa gminy Goleszów w piłce nożnej sześciuosobowej,
- amatorskie mistrzostwa gminy Goleszów w siatkówce plażowej,
- gminny turniej tenisa stołowego,
- „Cross-Bike” – zawody w kolarstwie górskim w Dzięgielowie,
- Beskidzka 160 na Raty,
- bieg uliczny „O Złoty Dzięgiel”,
- Dino ekspres – biegi na orientację.

W celach rekreacyjnych mieszkańcy gminy wykorzystują także zbiornik wodny „Ton”. Powstał on po zakończeniu eksploatacji wyrobiska surowca dla nieistniejącej pobliskiej cementowni. Obecnie zarządzany jest przez miejscowe Towarzystwo Wędkarskie „TON” i służy potrzebom wędkarzy. Wybudowano także zaplecze dla wędkarzy. Obecnie wymaga ono gruntownego remontu. W ciągu roku na terenie zbiornika „Ton” organizowane są zawody zrzeszające grono sympatyków:

- Zawody o Mistrza TW „Ton”,
- Dziecięce Zawody Wędkarskie,
- Zawody Wędkarskie Par Mieszanych,
- Gminne Drużynowe Zawody Wędkarskie,
- Nocne Zawody Wędkarskie,
- Zawody Wędkarskie dla Emerytów i Rencistów,
- Jesienne Zawody Wędkarskie.

Ponadto na terenie gminy działają następujące kluby sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy „Cisownica”,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”,
- Misyjny Klub Sportowo-Rekreacyjny „Centrum” Dzięgielów,
- Ludowy Klub Sportowy „Lesznianka”,
- Ludowy Klub Sportowy „Tempo” Puńców,
- Ludowy Klub Sportowy „Olimpia” Goleszów,
- Ludowy Klub Sportowy „Goleszów”,
- Stowarzyszenie Szachowe „Olimpia” Goleszów.

Na terenie gminy mieszkańcy oraz turyści mogą korzystać z bogatego zaplecza rekreacyjno-sportowego:

- boisk sportowych w Goleszowie, Cisownicy, Bażanowicach, Goleszowie Równi, Puńcowie,
- kortów tenisowych w Goleszowie i Puńcowie,
- boiska do piłki plażowej w Goleszowie, Puńcowie, Dzięgielowie i Cisownicy,
- basenu krytego w Cisownicy,
- sali gimnastycznych w Goleszowie, Cisownicy i Dzięgielowie,
- łowiska „Ton” w Goleszowie, łowiska „Danuta” w Godziszowie,
- strzelnic sportowej i myśliwskiej.

3.4 Organizacje pozarządowe³¹

Na terenie gminy działają następujące podmioty (poza klubami wymienionymi na str. 32 i ochotniczymi strażami pożarnymi – na str. 37):

- Towarzystwo Miłośników Ziemi Golezowskiej,
- Stowarzyszenie Miłośników Cisownicy,
- Stowarzyszenie Miłośników Dziegielowa,
- Stowarzyszenie Miłośników Puńcowa,
- Towarzystwo Wędkarskie „TON”,
- Gminne Koło PTTK „Ślimoki”,
- Koło łowieckie „Hubertus” w Golezowie,
- Koło łowieckie „Bażant” Dziegielowie,
- Koło Pszczelarzy w Dziegielowie,
- Koła Gospodyń Wiejskich,
- Stowarzyszenie Muzyczne „Artis”
- Stowarzyszenie „Dzieci Stalmacha” w Bażanowicach,
- Stowarzyszenie Współpracy Polsko-Marokańskiej „ARFICAE DESERTA PROJECT”,
- Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP,
- Stowarzyszenie Służby Ratowniczej „Błękitny Krzyż” w RP,
- Ochotnicze Straże Pożarne (Bażanowice, Cisownica, Dziegielów, Godziszów, Golezów, Kisielów, Kozakowice, Leszna Górna, Puńców),
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych – koło w Golezowie.

3.5 Edukacja³²

Na terenie gminy działa Przedszkole Publiczne w Golezowie z oddziałami zamiejscowymi w Bażanowicach, Cisownicy i Dziegielowie (11 oddziałów, 213 dzieci), oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych: przy szkole Podstawowej w Golezowie: 1 oddział, 17 dzieci i przy Szkole Podstawowej im. Jury Gajdzicy w Cisownicy: 1 oddział, 24 dzieci oraz 2 punkty przedszkolne w Puńcowie: pierwszy: 1 oddział, 21 dzieci, drugi – „Wesołe Pszczółki”: 1 oddział, 11 dzieci. Niezależnie funkcjonują 2 niepubliczne przedszkola („Ocean Marzeń” w Kozakowicach Górnych: 2 oddziały, 29 dzieci oraz „ToTu” w Golezowie: 3 oddziały, 37 dzieci). Ogółem w przedszkolach jest około 300 miejsc.

Kolejnym etapem edukacji, który zapewnia i organizuje gmina, jest szkoła podstawowa. Na terenie gminy działają 4 szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Pawła Stalmacha w Bażanowicach: 5 oddziałów, 63 uczniów,
- Szkoła Podstawowa im. Jury Gajdzicy w Cisownicy: 8 oddziałów, 134 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Dziegielowie: 8 oddziałów, 124 uczniów,
- Szkoła Podstawowa w Golezowie: 17 oddziałów, 313 uczniów.

Ostatnim etapem edukacji gminnej jest gimnazjum. Na terenie gminy funkcjonuje jedno – Gimnazjum w Golezowie: 12 oddziałów, 247 uczniów.

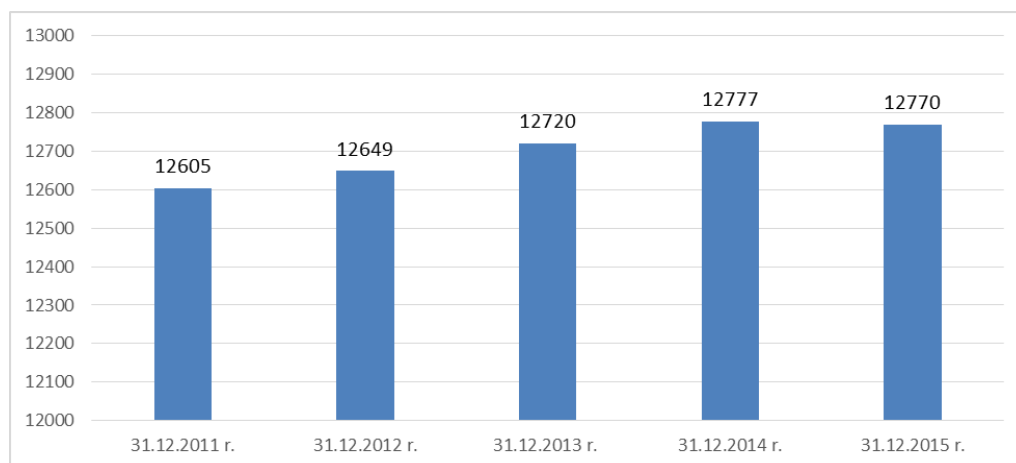
³¹ Na podst. www.golezow.pl/organizacje-pozarządowe-na-terenie-gminy i rozp. własnego.

³² Na podst. rozpoznania własnego (liczby z dnia 31 grudnia 2015 r.) oraz: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Golezów na lata 2007-2013.

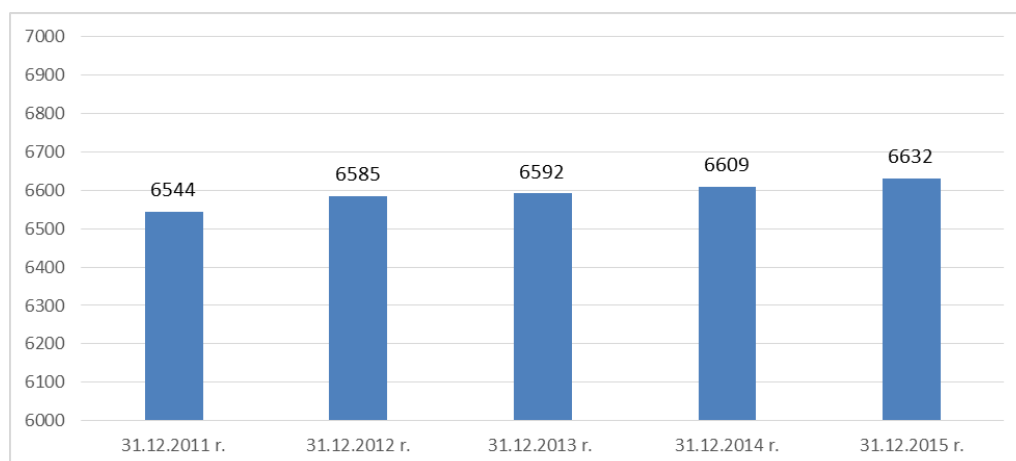
3.6 Demografia³³

Gminę Goleszów na koniec 2015 r. zamieszkiwało 12 770 osób wg danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy Goleszów. Kobiet jest więcej niż mężczyzn: 6 632 kobiet, w stosunku do 6 138 mężczyzn. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat utrzymuje się niewielka tendencja wzrostu (z wahaniami) liczby mieszkańców. W ostatnich latach przybywa ludności w wieku do 18 lat. Na tle ogólnej sytuacji demograficznej w gminach wiejskich w Polsce fakty te uznać należy za korzystne.

Udział mieszkańców gminy w ogólnej liczbie ludności województwa wynosi 0,26%. Ponad 70% potencjału ludzkiego skupione jest w miejscowościach: Goleszów, Cisownica, Puńców, Dziegielów. Średnia gęstość zaludnienia kształtuje się (dane na 2015 r.) na poziomie 194 osoby/km². Jest to wskaźnik prawie o połowę niższy, niż analogiczny wskaźnik dla województwa śląskiego wynoszący 380 osób/km². Jednocześnie jest to dwa razy więcej, niż analogiczny wskaźnik średni dla całej Polski. Wskaźnik ten w układzie przestrzennym gminy wykazuje znaczne zróżnicowanie. Odpowiednio największą gęstość zaludnienia posiadają miejscowości: Goleszów (335 osób/km²), Bażanowice (301 osób/km²), zaś najmniejszą wartość wskaźnika posiada Leszna Górna (64 osoby/km²).

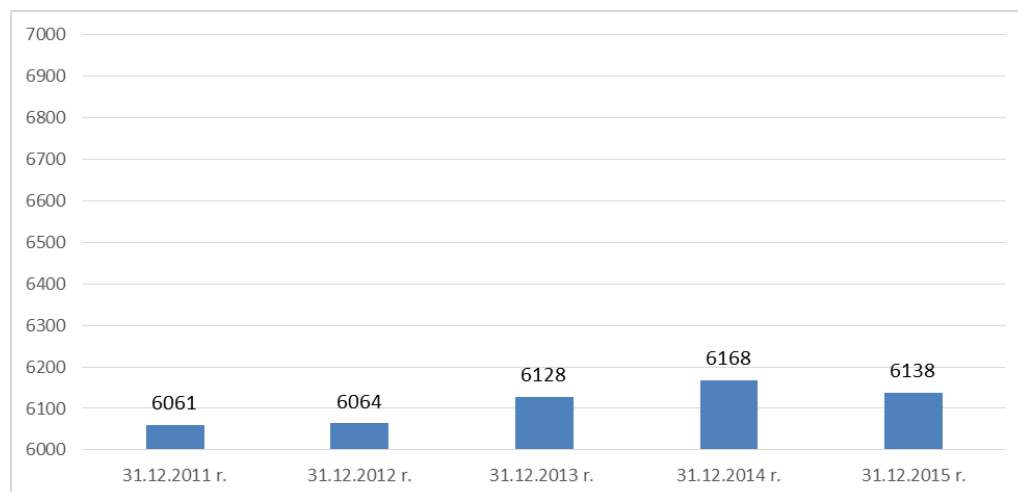

Tab. 1. Ilość mieszkańców **ogółem** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

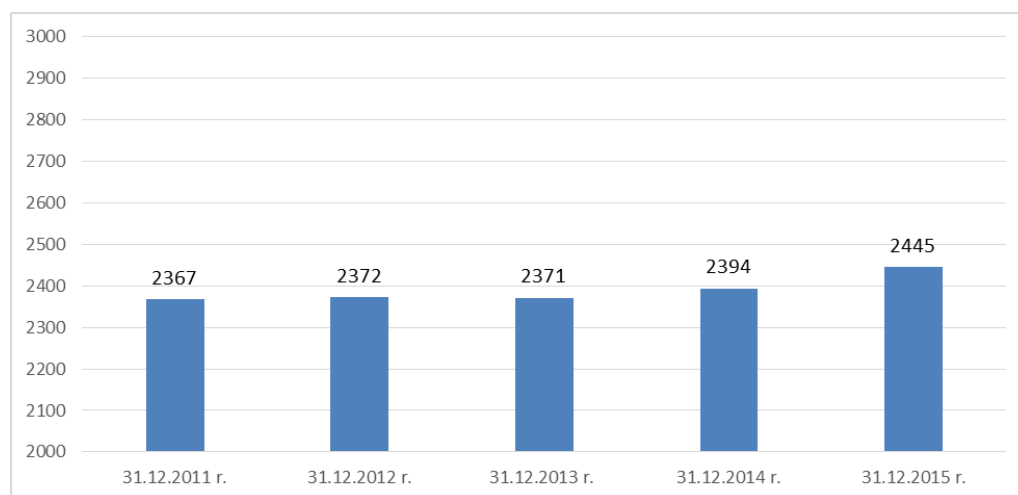

Tab. 2. Ilość **kobiet** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

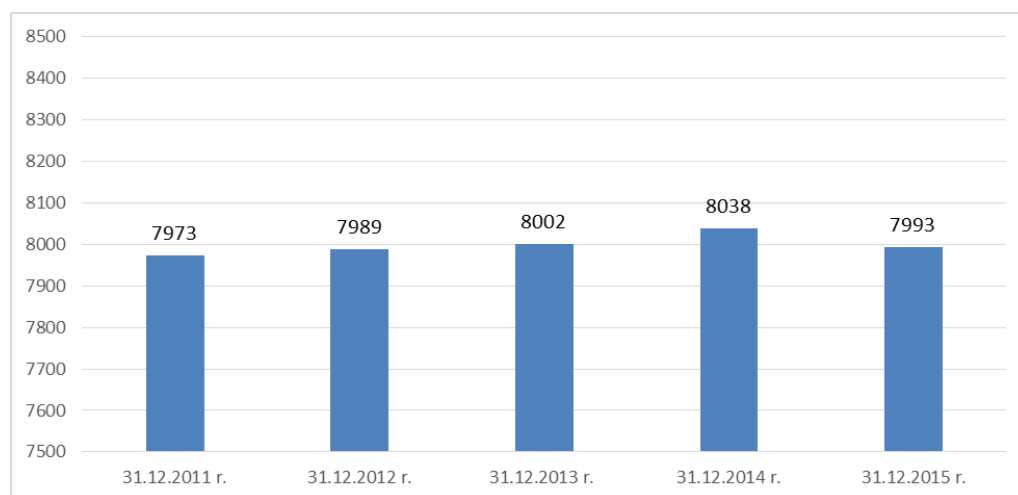
³³ Na podst. danych ewidencyjnych pozyskanych z urzędu gminy, www.katowice.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_slaskie/portrety_gmin/powiat_cieszynski/gmina_goleszow.pdf oraz Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Goleszów na lata 2007-2013.

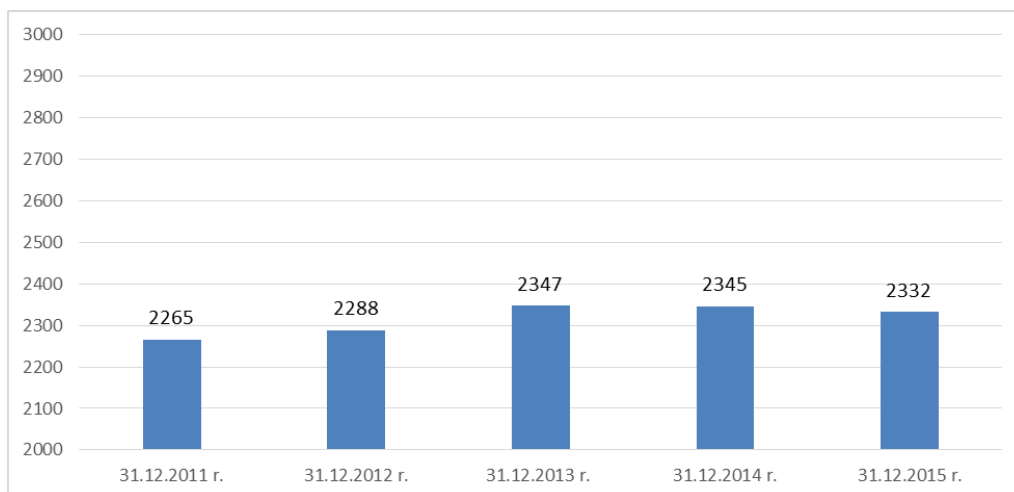
Tab. 3. Ilość **mężczyzn** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

Tab. 4. Ilość osób w wieku **do 18 lat** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

Tab. 5. Ilość osób w wieku **18-60 lat** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

Tab. 6. Ilość osób w wieku **powyżej 60 lat** w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy

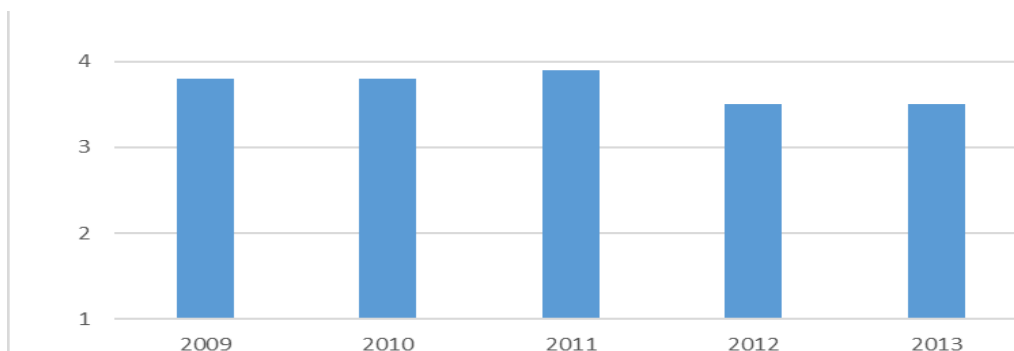
3.7 Zdrowie i pomoc społeczna³⁴

Na terenie gminy funkcjonują dwa niepubliczne ośrodki zdrowia w Goleszowie i Puńcowie. Na terenie gminy działają również prywatne gabinety lekarskie, w tym stomatologiczne. W Goleszowie znajduje się jedna apteka, a w Puńcowie – punkt apteczny. Mieszkańcy gminy korzystają także z gamy usług zdrowotnych dostępnych na terenie Cieszyna, Skoczowa i Ustronia.

Profilaktyka i główne cele przeciwdziałania narkomanii należą do zadań własnych gminy. Gmina opracowała Program Przeciwdziałaniu Narkomanii. Na terenie gminy funkcjonuje także Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który przewiduje działania w zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych od alkoholu, prowadzenie działań profilaktycznych, działalności informacyjnej oraz edukacyjnej dla dzieci i młodzieży oraz kontrole zasad obrotu napojami alkoholowymi. Program ten obejmuje także udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują tego typu problemy.

W gminie funkcjonuje Program przeciwko wykluczeniu społecznemu.

W ramach opieki społecznej w Goleszowie funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Mieszkańcy gminy korzystają także z usług Domu Pomocy Społecznej „Betania” w Cieszynie.

Tab. 7. Procent osób korzystających ze Środowiskowej Pomocy Społecznej, opracowanie własne na podstawie Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014 – Gmina wiejska Goleszów, powiat cieszyński, Urząd Statystyczny w Katowicach

³⁴ Na podst. rozpoznania własnego.

3.8 Bezpieczeństwo³⁵

a) Zagrożenia powodziowe

Ryzyko powodziowe określają Plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Na terenie gminy nie ma bezpośredniego zagrożenia powodzią. Według Starostwa Powiatowego w Cieszynie zagrożenie istnieje jedynie przy występowaniu deszczów nawalnych w rejonie rzeki Puńcówki i potoku Radoń.

b) Zagrożenia geologiczne

Na terenie gminy zlokalizowane są osuwiska. W Systemie Ochrony Przeciwosuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego zarejestrowane są na terenie gminy 32 osuwiska oraz 20 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

c) Bezpieczeństwo cywilne

Szybkie zmiany cywilizacyjne powodują powstanie różnego rodzaju zagrożeń dla środowiska jak również dla ludzi i ich mienia. W gminie działa 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Bażanowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Cisownicy (w ramach KSRG³⁶),
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dzięgielowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Godziszowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna Goleszów (w ramach KSRG),
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kisielowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kozakowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lesznej Górnej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Puńcowie (w ramach KSRG).

Na terenie gminy nie ma posterunku Policji (najbliższe w Ustroniu, Skoczowie i Cieszynie – Komenda Powiatowa). Na terenie gminy nie funkcjonują też jednostki Państwowej Straży Pożarnej (Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze w Ustroniu, Skoczowie i Cieszynie – Komenda Powiatowa). W gminie nie ma Straży Gminnej.

³⁵ Na podst. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015] oraz www.goleszow.pl/organizacje-pozarządowe-na-terenie-gminy.

³⁶ Krajowy System Ratownictwa Gaśniczego.

4. Analiza uwarunkowań – blok problemowy: gospodarka³⁷

4.1 Struktura gospodarcza gminy Goleszów

Gmina Goleszów jeszcze niedawno była gminą rolniczą. Równoległe od dawna na terenie gminy funkcjonował i rozwijał się przemysł. Obecnie mocne rozdrobnienie arealów jest czynnikiem blokującym rozwój rolnictwa. Dawny przemysł (cementownia i zakłady „Celma”) nie oparł się zmianom gospodarczym i upadł. Natomiast prężnie rozwijają się nowe ośrodki przemysłowe w Goleszowie – dawne tereny „Celma” oraz dzielnica przemysłowa w Bażanowicach.

4.2 Rolnictwo

Łączna powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 1 501 ha, z czego:

- grunty orne 1004 ha,
- pastwiska trwałe 325 ha,
- sady 56 ha,
- grunty rolne zabudowane 54 ha,
- łąki trwałe 51 ha,
- grunty pod stawami 11 ha.

Gminę charakteryzuje występowanie gleb zaliczanych do pseudobielicowych oraz brunatnych wyługowanych (gleby zwarte, skały podłoża trudnoprzepuszczalne).

Charakterystyka:

- gleby bielicowe i brunatne wyługowane, utworzone ze żwirów akumulacji lodowcowej oraz rzecznej,
- gleby pseudobielicowe i brunatne wyługowane utworzone z glin,
- gleby pseudobielicowe i brunatne wyługowane z ilastych wietrzelin starszych skał,
- gleby pseudobielicowe i brunatne wytworzone z pyłów,
- rędziny,
- gleby górskie.

Znaczący udział w gruntach wolnych niezabudowanych mają grunty wysokich klas bonitacyjnych (II i III klasy).

Na terenie Kieselowa występują fragmentarycznie na wyższych tarasach rzecznych gleby bielicowe i brunatne wyługowane utworzone ze żwirów. Są to gleby mało urodzajne, wykorzystywane pod uprawę żytnio-ziemniaczaną. Zaliczone zostały do klasy IVa i V gruntów ornych.

Na wyższych tarasach rzecznych w Puńcowie i Dzięgielowie (dolina Puńcówki) oraz w Godziszowie i Kieselowie występują gleby pseudobielicowe oraz gleby brunatne wyługowane utworzone z glin. Są to grunty bardzo dobre o szerokich możliwościach wykorzystania pod uprawę, zaliczane do klas IIIa i IIIb.

³⁷ Na podst. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów [2015].

Duże obszary w centrum Goleiszowa a także fragmentaryczne w Puńcowie, Dzięgielowie oraz Lesznej Górnej zajmują gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane z ilastych wietrzelin starszych skał. Do tej grupy zaliczyć można gleby ilaste i pyłowo ilaste. Są to grunty bardzo trudne w uprawie. Wartość rolnicza jest różna w zależności od rzeźby terenu, stosunków wodnych oraz głębokości skalistego podłoża. Sklasyfikować je można jako IIIb, nadają się pod uprawę pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku, warzyw oraz pod sady.

W dwóch kompleksach: Goleiszów Równia, Kozakowice Górne i Kozakowice Dolne oraz centrum Bażanowic występują gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane wytworzone z pyłów. Posiadają klasę bonitacyjną IIIa, IIIb a miejscami II. Są średnio ciężkie pod uprawę, przydatne pod wszystkie rośliny uprawne, warzywa i sady.

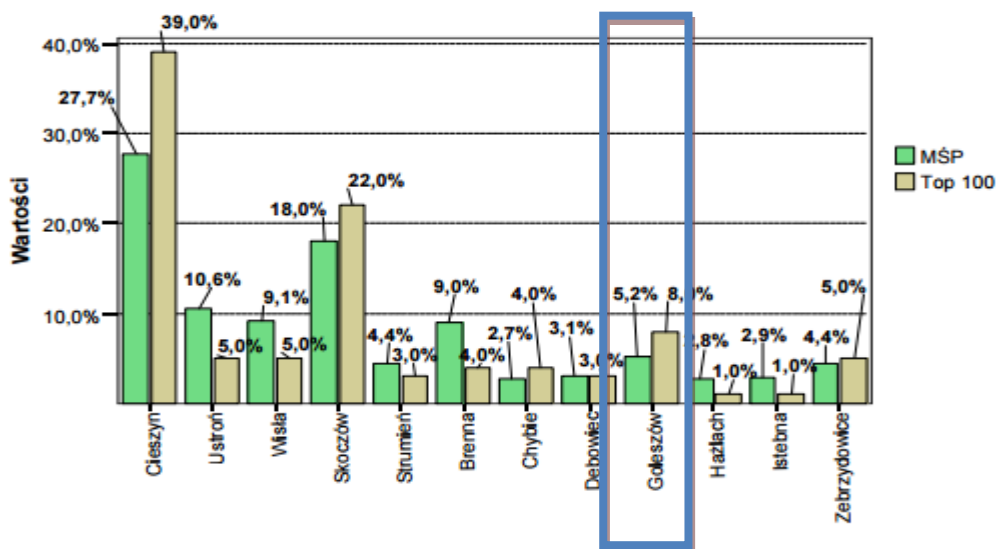
W Puńcowie, Dzięgielowie i na górze Chełm przeważają rędziny. Są to gleby ciężkie, ich wartość rolnicza zależy od głębokości gleby, składu mechanicznego, zawartości próchnicy, rzeźby terenu. Bonitowane są w klasach III, IV a nawet V. Wykorzystywane pod uprawy pszenno-buraczane.

W górzystej części Lesznej Górnej i Cisownicy przeważają gleby górskie, brunatne, kwaśne. Wartość rolnicza uzależniona jest od miąższości, składu mechanicznego, ekspozycji i stopnia nachylenia zbocza. Wykorzystywane przede wszystkim pod lasy, pastwiska oraz w mniejszym stopniu jako grunty orne.

4.3 Przemysł, usługi

Rozlokowanie zakładów pracy w obrębie powiatu cieszyńskiego jest proporcjonalne pomiędzy podmiotami działającymi na terenach zurbanizowanych oraz wiejskich. Blisko dwie piąte firm prowadzi działalność w Cieszynie, stolicy powiatu, a niemalże taki sam odsetek tych podmiotów ulokowany jest w innych miastach. Pod uwagę należy wziąć fakt, że jedna czwarta firm prowadzi działalność na obszarze wiejskim. Podmioty zatrudniające powyżej 50 pracowników (tworzące niemal połowę miejsc pracy w powiecie) zlokalizowane są głównie w Cieszynie. Drugie miejsce zajmuje miasto Skoczów, gdzie ponad jedna piąta strategicznych pracodawców posiada swoją siedzibę. Na kolejnych pozycjach są miasta Ustroń i Wiśla. Natomiast co dwunasty podmiot zarejestrował swoją działalność w gminie Goleiszów.

Z kolei podmioty małe i mikro, w których zatrudnienie znajduje do 50 pracowników, zarejestrowały swoją działalność w Cieszynie (27,7%). Pozostałe są rozproszone po wszystkich gminach powiatu.

Rys. 8. Lokalizacja firm / instytucji w gminie Goleszów na tle innych miejscowości powiatu cieszyńskiego, opracowanie własne na podstawie: Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego

W gminie funkcjonują 1286 podmioty gospodarcze działające głównie w sektorze przemysłowym, budowlanym i rolniczym³⁸.

Obecnie na terenie gminy funkcjonuje kilka dużych przedsiębiorstw (zatrudniających ponad 50 pracowników)³⁹ oraz wiele małych (zatrudniających do 9 osób).

Istotnym skupiskiem współczesnego przemysłu w gminie są Bażanowice. Jedna z firm stara się o członkostwo KSSE (Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej⁴⁰). To właśnie tutaj – w Bażanowicach zrealizowana jest największa w województwie śląskim inwestycja pilotowana przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych w 2015 r.⁴¹

Ponadto w Bażanowicach produkowane są produkty mleczne. W Puńcowie działa firma produkująca okna⁴² na dużą skalę. Kilka znaczących firm zlokalizowanych jest w samym Goleszowie.

³⁸ Na terenie Goleszowa działał również Goleszowski Park Przemysłowy (2003-2008). Łączny obszar terenów, na którym działały zrzeszone firmy to 11 ha. Założony został w 2003 r., natomiast decyzję o jego likwidacji podjęto w 2008 r., na podst.

www.paiz.gov.pl/investment_support/industrial_and_technology_parks/goleszow

³⁹ W tym: Aldo sp. z o.o., Metalplast-Stolarka Sp. z o.o., GK FORGE Grelowski.

⁴⁰ Utworzono ją w celu wsparcia i przyspieszenia procesów restrukturyzacyjnych oraz stworzenia nowych miejsc pracy w regionie.

⁴¹ Inwestor: Hanil E-Hwa Automotive, źródło: Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

⁴² Aldo sp. z o.o.

Tab. 8. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Goleszów, opracowanie własne na podstawie Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014 – Gmina wiejska Goleszów, powiat cieszyński, Urząd Statystyczny w Katowicach

4.4 Turystyka⁴³

Gmina Goleszów ze względu na swoje atrakcyjne położenie posiada duży potencjał turystyczny. Górzysty teren oraz położenie w pobliżu granicy polsko-czeskiej stwarzają bardzo dobre warunki do wypoczynku i rekreacji. Obecnie do dyspozycji turystów jest 7 szlaków spacerowych, trasa rowerowa „Śladami Stroju Cieszyńskiego” oraz czarny szlak turystyczny, który prowadzi z Goleszowa (stacja Goleszów Główny) na Wielką Czantorię.

W gminie wyróżnia się wiele miejsc wartych uwagi, związanych z jej historią:

Goleszów

- Izba Oświęcimska w Gminnym Ośrodku Kultury, upamiętniająca fakt istnienia w czasie II wojny światowej w Goleszowie filii KL Auschwitz-Birkenau,
- Izba Spadochroniarzy Polskich w Domu Ludowym w Goleszowie Równi,
- kościół ewangelicko-augsburski z końca XVIII w.,
- kościół rzymskokatolicki z początku XX w.,
- plebania parafii ewangelicko-augsburskiej z końca XVIII w.,
- plebania parafii rzymskokatolickiej z końca XIX w.,
- rzeźba kamienna św. Jana Nepomucena (obok kościoła rzymskokatolickiego),
- plac pomiędzy gimnazjum a urzędem gminy z centralnie usytuowaną podświetlaną różnymi barwami fontanną,
- akwen „Ton” – miejsce dla amatorów wędkowania,
- skocznia narciarska LKS „Olimpia” Goleszów;

Bażanowice

- kościół ewangelicko-augsburski z końca XX w.;

⁴³ Na podst. www.goleszow.pl/zabytki; <http://www.goleszow.pl/zabytki>.

Cisownica

- Izba Regionalna „U Brzezinów”,
- Mała Książnica Cisownicka – znajduje się w niej bogaty księgozbiór starodruków, ksiąg i dokumentów,
- Izba Pamięci „Gajdzicówka” – upamiętniająca pierwszego polskiego chłopą-bibliofila Jurę Gajdzicę z Cisownicy,
- kościół ewangelicko-augsburski z końca XX w.,
- „Taliańskie schody” w Cisownicy – zabudowa hydrotechniczna na potoku Przykopa z początku XX w.,
- punkt widokowy na Górny Śląsk: Budzin,
- rezerwat cisów „Zadni Gaj”;

Dzięgielów

- kaplica rzymskokatolicka z końca XX w.,
- zamek z XV w.,
- Dom Opieki Diakonatu „Eben-Ezer” i kościół „Eben-Ezer”,
- „Pszczel Miasteczko” Jana Gajdacza na wzgórzu Mołczyn – unikatowa w skali europejskiej pasieka, wtopiona w piękny krajobraz dawnego kamieniołomu;

Godziszów

- kaplica ewangelicko-augsburska z początku XX w.,
- cmentarz,
- góra Chełm – miejsce rekreacji, niegdyś na Chełmie mieściła się Szkoła Szybowcowa;

Kisielów

- skansen „Na Podlesiu” u państwa Bojdów – ekspozycja starych sprzętów codziennego użytku,
- kościół ewangelicko-augsburski z końca XX w.,
- kościół rzymskokatolicki z początku XX w.;

Kozakowice Dolne i Górne

- kościół ewangelicko-augsburski z początku XX w.;

Leszna Górna

- kościół ewangelicko-augsburski z początku XXI w.,
- kościół rzymskokatolicki z początku XVIII w.,
- „Spowiedzisko” – leśna świątynia ewangelicko-augsburska z czasów kontrreformacji;

Puńców

- kościół ewangelicko-augsburski z końca XX w.,
- kościół rzymskokatolicki z początku XVI w.,
- powozownia Andrzeja Laclea.

Z racji coraz mniejszych dochodów z rolnictwa, w gminie zaczyna rozwijać się baza agroturystyczna o różnym standardzie.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest przydatnym narzędziem do badania ogólnej sytuacji gminy. Jest to jednocześnie kompleksowe narzędzie do planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter angielskich słów: *strenghts* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse występujące w otoczeniu), *threats* (zagrożenia występujące w otoczeniu). Najczęściej stosuje się ją jako syntezę diagnozy wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania i rozwoju jednostek terytorialnych.

Poniżej przeprowadzono analizę SWOT dla całej gminy. Odrębnie przedstawiono kwestie, które dotyczą tylko poszczególnych sołectw.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • walory przyrodnicze i krajobrazowe • walory turystyczne gminy • sieć ścieżek spacerowych i rowerowych • żywe tradycje kulturalne • oferta imprez kulturalnych i sportowych • baza turystyczno-noclegowa • sąsiedztwo renomowanych ośrodków leczniczych, rehabilitacyjnych i wypoczynkowych • tradycje narciarskie paralotniarskie, lotnicze, wędkarskie, łowieckie, strzelnicze • sieć placówek oświatowych • wyposażenie w obiekty sportu i rekreacji • tereny przemysłowe (w Goleszowie i Bażanowicach) • sprawne połączenia komunikacyjne z ośrodkami ponadlokalnymi: Ustroniem i Cieszynem • linia kolejowa (skrzyżowanie) • atrakcyjne tereny na osiedlenie w skali powiatu • położenie przy granicy z Czechami • warunki agroklimatyczne dla rozwoju rolnictwa • warunki terenowe dla uprawiania sportów lotniczych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozproszona zabudowa na terenach rolniczych • urbanizacja i nieuporządkowany rozwój zabudowy na terenach rolniczych • duże zapylenie, zanieczyszczenia środowiska • niski stopień skanalizowania gminy i nieuporządkowana gospodarka ściekowa • niski stopień wykorzystania alternatywnych źródeł ciepła • zła jakość dróg, brak chodników • słabo rozwinięty transport publiczny • stosunkowo mała lesistość gminy • brak inwestycji w turystykę • niewykorzystany w pełni potencjał, w tym turystyczny góry Chełm • brak zaplecza dla usług turystycznych • niewystarczająco rozwinięte przetwórstwo produktów rolnych • rozdrobnienie gospodarstw rolnych • niska efektywność działań promocyjnych • braki internetu szerokopasmowego • niewystarczająca ilość miejsc aktywizacji mieszkańców • mała ilość miejsc pracy w obrębie miejsca zamieszkania

Tab. 9. Analiza SWOT cz. 1, opr. własne

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój funkcji pochodnych rolnictwa, w tym szczególnie przetwórstwo rolno-spożywcze, ekoturystyka i agroturystyka • rozwój agroturystyki, form rekreacji i wypoczynku weekendowego • tworzenie transgranicznych ścieżek rowerowych i tras turystycznych • kontynuacja wieloletnich tradycji sportowych • wzmocnienie jakości i zasięgu oferty imprez kulturalnych i sportowych • ochrona wartości historycznych • promocja gminy, wykorzystanie potencjału społeczności lokalnej w promocji gminy (np. Pszczele Miasteczko) • potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii • modernizacja systemu komunikacyjnego kołowego • linia kolejowa (realizacja połączeń Cieszyn – Goleszów – Bielsko-Biała) • zwiększone zainteresowanie osiedlaniem się na terenach wiejskich • zacieśnienie współpracy z gminami sąsiednimi z republiki Czeskiej i gminami partnerskimi • pozyskanie środków zewnętrznych na rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • bliskość dużych ośrodków turystyczno-rekreacyjnych: Ustroń, Wiśla • utrata walorów przyrodniczych i rekreacyjnych • spalanie w gospodarstwach domowych paliw niskiej jakości i odpadów • trudności ze zbytem rolno-spożywczym na terenie gminy • spadek opłacalności produkcji rolnej • ograniczenia finansowe ze strony gminy (brak stabilizacji zewnętrznych źródeł finansowania) • brak finansowania na poziomie sołectw na rozwój i promocję • niewystarczający rozwój przedsiębiorczości • marginalizacja gminy w skali powiatu i zahamowanie rozwoju gospodarczego • wzrost bezrobocia (grupa 50+) • emigracja zarobkowa ludzi młodych

Tab. 10. Analiza SWOT cz. 2, opr. własne

6. Wnioski z konsultacji społecznych oraz badania ankietowego prowadzonych w ramach zadania

W dniu 10 września 2015r., w budynku urzędu gminy przeprowadzono konsultacje społeczne w formie spotkania z wszystkimi zainteresowanymi⁴⁴. Na spotkaniu przedstawiony został zarys Strategii, jej cele i struktura. Przeprowadzona została dyskusja, w trakcie której obecni mieszkańcy, w tym radni i sołtysi mieli możliwość przedstawienia problemów w ich miejscowościach oraz zaprezentowania swoich pomysłów. Po przeanalizowaniu, część z nich została uwzględniona w niniejszym opracowaniu.

W trakcie prac nad Strategią przeprowadzono badanie ankietowe w okresie od 1 do 30 września 2015r.:

- tradycyjnie, na formularzach dostępnych i składanych w sekretariacie urzędu gminy,
- internetowo poprzez portal www.goleszow.pl, zakładka *wypełnij ankietę*.

W trybie internetowym wpłynęło 47 odpowiedzi, w trybie tradycyjnym – drukowanym 15 odpowiedzi, łącznie 62 odpowiedzi, z czego za ważne uznano 57 z powodu braku podstawowych danych. W tej sytuacji, pomimo szerokiej akcji informacyjnej⁴⁵ wyniki ankiety nie są w pełni reprezentatywne, co nie zmienia ich ważności jako głosu społeczeństwa.

Szczegółowy raport z ankiet stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

Wnioski dla całej gminy:

Najbardziej znaczącym atutem gminy jest jej położenie (przy granicy z Czechami), w tym komunikacyjne oraz niewątpliwe walory krajobrazowe i przyrodnicze. Gmina ma także ciekawą historię, która może stanowić impuls dla rozwoju turystyki. Obecnych jest sporo ciekawych obiektów, mieszkańcy chcieliby również, aby powstały nowe trasy rowerowe. Wskazywany był również sam potencjał mieszkańców, którzy są gotowi do współpracy oraz działań na rzecz gminy.

Największą wadą, zdaniem ankietowanych, jest zła jakość dróg oraz brak poboczy, które nie nadają się do komunikacji pieszej. Dodatkowym minusem jest brak oświetlenia przy głównych drogach.

Kolejnym wskazywanym słabym punktem jest brak kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Mieszkańcy wykazywali również zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii oraz ich dofinansowaniem przez gminę.

⁴⁴ Informacja o spotkaniu przesłana była przez U.G. Goleszów do radnych i sołtysów, została rozwieszona na tablicach informacyjnych na terenie całej gminy oraz na stronie internetowej UG Goleszów.

⁴⁵ Za pomocą plakatów, ogłoszeń, strony internetowej.

7. Identyfikacja – synteza najważniejszych problemów i potrzeb występujących na terenie gminy Goleszów

Identyfikacja problemów i potrzeb to drugi po analizie stanu istniejącego etap budowania strategii rozwoju gminy. Etap ten ma na celu syntetyczne przedstawienie stanu istniejącego – diagnozy. Poniżej sformułowano zdiagnozowane główne problemy i potrzeby gminy:

Blok problemowy: przestrzeń fizyczna i środowisko:

- urbanizacja terenów rolniczych, brak uporządkowania w rozwoju nowej zabudowy (głównie jednorodzinnej),
- potrzeba podniesienia jakości technicznej i wizualnej potencjalnie ważnych turystycznie miejsc,
- rozdrobnienie areałów rolnych,
- problemy geologiczne – osuwiskowe,
- potrzeba ochrony i właściwego udostępniania zasobów przyrodniczo-krajobrazowych,
- napływ zanieczyszczeń z Republiki Czeskiej,
- braki w systemie kanalizacji sanitarnej i deszczowej, co jest też źródłem zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych,
- brak infrastruktury komunikacyjnej pieszej poza centrami niektórych wsi: chodników, dróg rowerowych, często zły stan nielicznych chodników,
- zła jakość dróg powiatowych oraz gminnych (stan techniczny oraz niedostosowane parametry techniczne),
- zanik komunikacji kolejowej,
- istotne braki w oświetleniu układu komunikacyjnego, w tym chodników.

Blok problemowy: społeczeństwo i kultura:

- potrzeba kontynuacji, reaktywacji tradycji sportowych,
- potrzeba wzmocnienia więzi społecznych,
- potrzeba reakcji na bezrobocie w celu niedopuszczania do patologii i wykluczeń społecznych,
- ryzyko emigracji zarobkowej ludzi młodych i wykształconych, szczególnie tych, którzy wyjechali na studia.

Blok problemowy: gospodarka

- potrzeba rozwoju przedsiębiorstw dających stabilne zatrudnienie,
- potrzeba aktywizacji przedsiębiorczości, także wśród rolników,
- rynek pracy wyróżniający się małą różnorodnością i ilością miejsc pracy,
- potrzeba rozbudowy zaplecza turystycznego, inwestycji w turystykę.

Część decyzyjna

8. Misja, wizja i cele strategiczne

8.1 Misja gminy Goleszów

Misją gminy Goleszów jest podnoszenie standardu życia mieszkańców, wzmacnianie swojej atrakcyjności dla biznesu oraz podnoszenie atrakcyjności turystycznej w harmonii i z wykorzystaniem posiadanych walorów oraz potencjału krajobrazowo-przyrodniczego.

Powyżej zarysowana misja będzie realizowana przez pryzmat rozwoju zrównoważonego oraz w poszanowaniu przyrody i środowiska.

8.2 Wizja rozwoju gminy Goleszów

GMINA GOLESZÓW – BRAMA BESKIDU ŚLĄSKIEGO

W perspektywie roku 2026 gmina Goleszów jest prężnym, zróżnicowanym gospodarczo zespołem wiejskim oferującym wysoki standard życia mieszkańców, połączony z atutami życia na wsi.

Gmina Goleszów, jako Brama Beskidu Śląskiego, jest rozpoznawalną regionalnie i transgranicznie marką w zakresie wspierania usług, przemysłu, przedsiębiorczości, jak i agroturystyki, sportu i rekreacji. Równocześnie gmina Goleszów oferuje dostęp do unikalnych walorów przyrodniczych.

Plany te realizowane będą poprzez profilowanie zrównoważonego rozwoju gminy na **obszary strategiczne**:

- Kultura, społeczeństwo, gospodarka;
- Przyroda, rekreacja, turystyka, sport.

8.3 Cele strategiczne

Poniżej przedstawiono charakterystykę czterech celów strategicznych sformułowanych na podstawie wizji rozwoju:

CEL STRATEGICZNY I: WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, ROZWOJU KULTURALNO- SPOŁECZNEGO ORAZ POTENCJAŁU LUDZKIEGO

Wszelkie walory, którymi gmina może się poszczycić, nie będą miały wpływu na jej rozwój, o ile nie zostanie zauważony potencjał mieszkańców. Dlatego ważne jest wzmocnienie integracji społecznej oraz dostrzeżenie możliwości tkwiących w ludziach, zarówno w wyróżniających się jednostkach, jak i grupach: zainteresowań, wiekowych, itp. Sami mieszkańcy w ankietach podkreślali, że wielką zaletą w ich gminie jest właśnie sam potencjał jej mieszkańców.

Rozwój kulturalno-społeczny znajduje się obecnie na bardzo dobrym poziomie. Gmina poszczycić się może całorocznym kalendarzem imprez kulturalnych jak również sportowych. Brak jest jednak odpowiedniego wypromowania tych wydarzeń, które z całą pewnością przyciągnęłyby spore grono zainteresowanych.

Cele operacyjne:

- I.1. Wzmocnienie więzi w lokalnych społecznościach poszczególnych miejscowości gminy.
- I.2. Integracja mieszkańców w grupach wiekowych oraz w grupach zainteresowań, w tym sportu.
- I.3. Ugruntowanie i rozbudowa oferty kulturowej o wymiarze lokalnym i ponadlokalnym.
- I.4. Przeciwdziałanie bezrobociu, wykluczeniu społecznemu, aktywizacja grup i jednostek zagrożonych.

CEL STRATEGICZNY II: WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ I WARUNKÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I BIZNESU ORAZ WSPIERANIE TRANSFORMACJI ROLNICTWA

Teren gminy Goleszów posiada duży potencjał gospodarczy. W gminie, która jeszcze 10-20 lat temu była przeważająco rolnicza, z kilkoma dużymi zakładami przemysłowymi, zaczyna dobrze funkcjonować współczesny przemysł. Gospodarstwa rolne z powodu bardzo dużego rozdrobnienia nie stanowią obecnie znaczącego potencjału w tradycyjnym rozumieniu rolnictwa. Właściciele tych terenów mogliby skupić się raczej na uprawach ekologicznych przeznaczonych na rynek ponadlokalny.

Cele operacyjne:

- II.1. Podniesienie standardów obsługi przedsiębiorców i inwestorów.
- II.2. Wspieranie mikroprzedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa.
- II.3. Wspieranie transformacji sektora rolniczego w kierunku agroturystyki oraz rolnictwa specjalistycznego, w tym bio-specjalistycznego, rozwój agroturystyki.

**CEL STRATEGICZNY III:
ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO,
REKREACYJNEGO I SPORTOWEGO GMINY**

Gmina Goleszów posiada bardzo duże walory krajobrazowe i turystyczne. Znajduje się tu sporo miejsc wartych odwiedzenia, jak również takich, gdzie można aktywnie spędzić czas. Gmina posiada rozbudowany i atrakcyjny kalendarz imprez sportowych w całym cyklu rocznym. Daje to szansę na znaczący rozwój w tym kierunku, połączony także z rozwojem gospodarczym oraz ochroną i ekspozycją przyrody.

Brak jest na terenie gminy obiektów i urzędzeń wypoczynku stałego oraz jego obsługi, a także obiektów specjalistycznych w zakresie wypoczynku stałego i weekendowego.

Cele operacyjne:

- III.1. Rozbudowa bazy noclegowej.
- III.2. Rozbudowa oferty turystyczno-edukacyjnej.
- III.3. Rozbudowa oferty sportowo-rekreacyjnej.
- III.4. Aktywna promocja gminy oraz poprawa dostępu do informacji turystycznej.

**CEL STRATEGICZNY IV:
EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ŚRODOWISKA
I PRZESTRZENI FIZYCZNEJ,
OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU**

Dobra infrastruktura drogowa stanowi podstawę rozwoju gospodarczego regionu poprzez dostępność do terenów inwestycyjnych, mieszkaniowych jak również poprzez mobilność zawodową mieszkańców. Usprawnienie pozostałej infrastruktury, tj. kanalizacji, oświetlenia, także wpływa na szeroko pojętą jakość gminy. Podniesienie standardu infrastruktury daje podwaliny rozwoju i zwiększenia konkurencyjności.

Bardzo ważnym zadaniem jest ochrona zasobów środowiska przyrodniczego na terenie gminy, które ma znaczenie dla rozwoju turystyki (daje dodatkowe szanse na rozwój gospodarczy gminy). Stopień rozwoju należy dostosować do predyspozycji i odporności środowiska przyrodniczego.

Cele operacyjne:

- IV.1. Odnowa struktury przestrzennej i przestrzeni ogólnodostępnych w centrach miejscowości.
- IV.2. Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg gminnych, poprawa jakości dróg powiatowych (współpraca), odbudowa komunikacji kolejowej.
- IV.3. Rozwój odnawialnych źródeł energii.
- IV.4. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.
- IV.5. Ochrona i promocja, udostępnianie zasobów przyrodniczych, bioróżnorodność.

Część realizacyjna

9. Cele operacyjne, zadania, finansowanie

9.1 Cele operacyjne

Dla wyznaczonych czterech celów strategicznych sformułowano i scharakteryzowano następujące cele operacyjne wraz z zadaniami do realizacji:

CELE OPERACYJNE dla CELU STRATEGICZNEGO I: WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ, ROZWOJU KULTURALNO-SPOŁECZNEGO ORAZ POTENCJAŁU LUDZKIEGO

I.1. Wzmocnienie więzi w lokalnych społecznościach poszczególnych miejscowości gminy

Priorytetem w zakresie umocnienia i rozwoju gminy powinna być poprawa współpracy pomiędzy poszczególnymi sołectwami, a także integracji wewnętrznej sołectw. Tylko wtedy możliwy jest jej prężny rozwój.

Bogaty kalendarz imprez kulturalnych i sportowych, który należy rozwijać, stanowi nie tylko atrakcję turystyczną, ale również doskonałą okazję do wzmacniania więzi społecznych w sołectwach.

Materialnym odzwierciedleniem umacniania więzi mieszkańców, podnoszenia jakości życia oraz obsługi w urzędzie gminy powinna być rozbudowa budynku o centrum obsługi mieszkańców, dostosowanie dla osób niepełnosprawnych, wózków (także matek z małymi dziećmi).

I.2. Integracja mieszkańców w grupach wiekowych oraz w grupach zainteresowań, w tym sportu

Bardzo dobrym miejscem do aktywizacji i integracji mieszkańców mogłyby się stać przyszkolne sale gimnastyczne i boiska. Do tej pory były one udostępniane mieszkańcom chcącym aktywnie spędzić czas wieczorem. Należałoby bardziej promować tego typu działania, które oprócz wspomnianej aktywizacji mogłyby stanowić również element wzmacniający więzi w lokalnych społecznościach.

W Cisownicy funkcjonuje także przyszkolny basen, który, dostępny w godzinach wieczornych i w weekendy dla mieszkańców, mogłoby stanowić kolejną formę aktywności. Należałoby jednak te możliwości odpowiednio wypromować.

Kolejnym korzystnym działaniem byłaby budowa siłowni na wolnym powietrzu. Stanowiłoby to nie tylko zachętę do aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców, ale też ukształtowałoby wyraźnie użytkowanie danego terenu.

Rozwój, wspieranie klubów sportowych, promocja sportu masowego, aktywności rodzinnych, a także uzdolnionych jednostek w wybranej dyscyplinie sportowej powinny być także realizowane jako ważne dla gminy zadanie.

I.3. Ugruntowanie i rozbudowa oferty kulturalnej o wymiarze lokalnym i ponadlokalnym

Gmina posiada bogatą ofertę imprez w cyklu rocznym. Obecnie na terenie gminy prężnie działa GOK – należałoby wesprzeć jego działania, aby umocnił swoją pozycję i zapewnić mu dalszy rozwój. Bardzo istotne byłoby również odpowiednie wypromowanie wydarzeń oferowanych przez gminę zarówno na terenie powiatu cieszyńskiego jak i okręgu karwińskiego oraz w internecie. Pozwoliłoby to przyciągać do gminy turystów również zza granicy.

I.4. Przeciwdziałanie bezrobociu, wykluczeniu społecznemu, aktywizacja grup i jednostek zagrożonych

Gmina prowadzi kilka programów przeciw zagrożeniom społecznym (wylistowane w pkt 3.7). Wskazuje się na konieczność ich kontynuacji i intensyfikacji, szczególnie, jako element profilaktyki zagrożeń społecznych, głównie dotyczących dzieci i młodzieży.

Nr Zadania	Zadanie	Efektywność	Wskaźnik monitorowania
(1)	(2)	(3)	(4)
I.1.1	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy Goleszów o centrum obsługi mieszkańców wraz z remontem zabytkowej części	- poprawa obsługi mieszkańców, interesantów - dobra jakość przestrzeni publicznej	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji obiektów użyteczności publicznej
I.1.2	Organizacja i promocja wydarzeń dedykowanych mieszkańcom w poszczególnych sołectwach	- aktywna integracja mieszkańców	- liczba projektów integracyjnych (szt.)
I.1.3	Umocnienie kalendarza imprez	- zwiększony ruch turystyczny - większe zainteresowanie mieszkańców lokalnymi imprezami - alternatywa dla spędzania czasu dla dzieci i młodzieży	- liczba projektów promujących sport i kulturę (szt.)
I.1.4	Wprowadzenie alternatywy dla systemu konsultacji społecznych w formie elektronicznej	- ułatwienie dostępu do konsultacji społecznych dla osób które nie mogą brać udziału w zebraniach	- liczba projektów w zakresie rozwoju lokalnego społeczeństwa informatycznego (szt.) - liczba uruchomionych usług on-line (szt.)
I.2.1	Budowa siłowni na wolnym powietrzu	- aktywny wypoczynek mieszkańców	- liczba projektów promujących sport (szt.)
I.2.2	Promocja aktywności sportowych w salach gimnastycznych przyszkolnych, w basenie przyszkolnym	- aktywny wypoczynek mieszkańców	- liczba projektów promujących sport (szt.)
I.2.3	Rozwój sportów, w tym: łucznictwa, tenisa stołowego i szachów	- rozwój zainteresowań, „promocja talentów”	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.) - liczba projektów promocji gminy
I.3.1	Program promocji oferty gminy Goleszów na terenie powiatu cieszyńskiego i okresu Karwiná	- zwiększony ruch turystyczny	- liczba projektów transgranicznych (szt.) - liczba projektów transgranicznych - sport i kultura (szt.)
I.3.2	Opracowanie profesjonalnej monografii gminy Goleszów	- promocja gminy	- liczba sprzedanych egzemplarzy (szt.)
I.3.3	Projekt logo i hasła reklamowego dla gminy Goleszów	- promocja gminy	- wykonanie zadania
I.4.1	Realizacja Programu o przeciwdziałaniu narkomanii na terenie gminy Goleszów	- wyeliminowanie i redukcja problemu narkomanii	- ograniczenie ilości osób wpadających w narkomanię, (statystyka) - liczba projektów przeciwdziałania narkomanii (szt.)
I.4.2	Realizacja Programu o przeciwdziałaniu alkoholizmowi	- redukcja i łagodzenie skutków problemu alkoholizmu	- ograniczenie ilości osób wpadających w alkoholizm (statystyka) - liczba projektów przeciwdziałania alkoholizmowi (szt.)
I.4.3	Realizacja Programu o przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu	- redukcja zjawiska wykluczenia społecznego	- ograniczenie ilości osób ulegających wykluczeniu (statystyka) - liczba projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (szt.)

Tab. 11. Zadania realizujące Cele operacyjne I.1-4, opr. własne

CELE OPERACYJNE dla CELU STRATEGICZNEGO II: WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ I WARUNKÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I BIZNESU NA TERENIE GMINY ORAZ WSPIERANIE TRANSFORMACJI FUNKCJI ROLNICZYCH

II.1. Podniesienie standardów obsługi przedsiębiorców i inwestorów

Pierwszym krokiem do podniesienia standardu usług powinno być kompleksowe z informatyzowanie urzędu gminy. Standardy nowoczesnej gminy to takie, które stwarzają jak najlepsze warunki do prowadzenia małych i dużych przedsiębiorstw, zapewniają szybkość obsługi inwestorów, a sam urząd skutecznie promuje zarówno samą gminę, jak i inwestycje, które są realizowane na jej terenie.

II.2. Wspieranie mikroprzedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa

Na terenie gminy działają mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa w stosunkowo dużej liczbie. Natomiast zasadne jest podejmowanie prób zwiększenia tej ilości. Aby nowe przedsiębiorstwa mogły powstawać i funkcjonować, w pierwszym okresie działalności potrzebne jest ich wsparcie. Jest to szczególnie ważne, aby zapobiegać wzrostowi bezrobocia na lokalnym rynku pracy. Dotyczy to zarówno wykwalifikowanej kadry pracowniczej, jak również osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II.3. Wspieranie transformacji sektora rolniczego w kierunku agroturystyki oraz rolnictwa specjalistycznego, w tym bio-specjalistycznego; rozwój agroturystyki

Z powodu bardzo dużego rozczłonkowania arealów rolnych dobrym rozwiązaniem jest rozwój rolnictwa specjalistycznego w tym bio-specjalistycznego. Współczesne rolnictwo masowe opiera się na dużych arealach, co nie pozwala rolnikom z gminy Goleszów konkurować z regionami, gdzie areale gospodarstw przekraczają znacząco 100 ha. Jednocześnie bio-żywność jest dynamicznie rozwijającym się ponadlokalnym rynkiem zbytu. Rozdrobnienie arealów, rodzinne gospodarstwa, gdzie hodowla i uprawa często odbywają się jeszcze tradycyjnie, dają możliwość rozwoju agroturystyki celującej w klienta zewnętrznego (ze względu na łatwość dojazdu, szczególnie z Górnego Śląska).

Nr zadania	Zadanie	Efektywność	Wskaźnik monitorowania
(1)	(2)	(5)	(4)
II.1.1	Informatyzacja Urzędu Gminy Goleszów	- polepszenie warunków pracy - uruchomienie usług on-line	- liczba zakupionych sprzętów komputerowych - liczba projektów w zakresie rozwoju lokalnego społeczeństwa informatycznego (szt.) - liczba uruchomionych usług on-line
II.1.2	Stworzenie ogólnodostępnej, gminnej bazy ofert inwestycyjnych (nieruchomości, budownictwo, technologie, kadry specjalistyczne)	- polepszenie kondycji gospodarczej gminy - aktywizacja rynku inwestycyjnego	- liczba nowych inwestycji - liczba nowych transakcji - wpływy do budżetu gminy
II.2.1	Budowa inkubatora przedsiębiorczości (usługi i wytwórstwo)	- wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców	- liczba rozwiązań dla tworzenia nowych miejsc pracy
II.3.1	Program promocji, wsparcia know-how dla rolników	- zwiększenie ilości gospodarstw specjalistycznych, (w tym eko), agroturystycznych	- liczba gospodarstw

Tab. 12. Zadania realizujące Cele operacyjne II.1-3, opr. własne

CELE OPERACYJNE dla CELU STRATEGICZNEGO III: ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO, REKREACYJNEGO I SPORTOWEGO

III.1. Rozbudowa bazy noclegowej

Obecna baza noclegowa wydaje się być dzisiaj wystarczająca dla potrzeb turystów odwiedzających gminę. Jeśli jednak założymy rozwój także tego obszaru gospodarki, wówczas może okazać się niewystarczająca.

Obecnie gmina poza paroma gospodarstwami agroturystycznymi dysponuje noclegami w zaledwie 4 obiektach. Jeśli turystyka, jak i obsługa przemysłu (noclegowo- gastronomiczna) ma się rozwijać tym terenie, to należy rozwijać bazę noclegową połączoną z ofertą dla spotkań biznesowych.

III.2. Rozbudowa oferty turystyczno-edukacyjnej

Na terenie gminy znajduje się bardzo wiele obiektów i miejsc, które odpowiednio wypromowane cieszyłyby się dużym powodzeniem. Są to miejsca o szczególnych walorach historycznych, takie jak Izba Oświęcimska, które mogłyby stanowić element szlaku edukacyjnego w gminie.

III.3 Rozbudowa oferty sportowo-rekreacyjnej

Gmina posiada rozbudowany i atrakcyjny kalendarz imprez sportowych w całym cyklu rocznym oraz duży potencjał przyrodniczy, krajobrazowy, rekreacyjny, który należałoby wykorzystać. Rozbudowa infrastruktury sportowej jest ważna przede wszystkim z punktu widzenia społeczności mieszkańców, natomiast rozwój usług rekreacyjnych jest ważny zarówno dla mieszkańców, jak i turystów, co z kolei napędza sektor usługowo-turystyczny.

Warto rozwijać aktywności i imprezy, które już mają miejsce na terenie gminy. Jednym z kluczowych miejsc w gminie jest zbiornik wodny TON, którego potencjał należy wyeksponować.

III.4. Aktywna promocja gminy oraz poprawa dostępu do informacji turystycznej

Wszelkie walory, jakie posiada gmina, nie będą miały wpływu na jej rozwój gospodarczy, jeśli nie zostaną odpowiednio wypromowane. Gmina dzięki temu może pozyskać nie tylko większą ilość turystów, ale przede wszystkim inwestorów.

W związku z tym konieczne jest wykreowanie wizerunku gminy oraz odpowiednie jej wypromowanie.

Ważnym elementem w powyższych działaniach jest poprawa dostępu do informacji turystycznej w Goleszowie lub zmiana jej lokalizacji, stworzenie kolejnych punktów w poszczególnych sołectwach.

Nr zadania	Zadanie	Efektywność	Wskaźnik monitorowania
(1)	(2)	(5)	(4)
III.1.1	Modernizacja istniejącej infrastruktury noclegowej i turystycznej	- popularyzacja miejscowości wśród turystów	- liczba wyremontowanych obiektów noclegowych i turystycznych
III.1.2	Rozbudowanie bazy żywieniowo – noclegowej, campingów	- nowe miejsca pracy dla mieszkańców	- liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku (szt.)
III.1.3	Rozwój agroturystyki	- nowe miejsca pracy dla mieszkańców	- liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku (szt.)
III.3.1	Rewitalizacja zbiornika wodnego TON wraz z rozwojem funkcji rekreacyjnych	- zwiększenie oferty rekreacyjnej w gminie	- liczba projektów rewitalizacji obiektów przyrodniczych (szt.)

III.3.2	Remont skoczni narciarskich z przebudową zaplecza sportowo-gospodarczego w Golezowie	- obiekt infrastruktury sportowej o znaczeniu ponadlokalnym	- liczba projektów w zakresie infrastruktury sportowej (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.3.3	Wykorzystanie rekreacyjne terenów góry Jasieniowa i góry Chełm w harmonii z wartościami przyrodniczymi	- promocja regionu i popularyzacja aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców - promocja sportu i zdrowego trybu życia	- liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz ochrony środowiska (szt.)
III.3.4	Siłownie na wolnym powietrzu	- promocja i popularyzacja regionu wśród turystów - promocja sportu i zdrowego trybu życia	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży oraz aktywizacja osób starszych (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.3.5	Ścieżki piesze transgraniczne (w połączeniu z Czeską Republiką)	- promocja regionu i popularyzacja wśród turystów i mieszkańców	- liczba projektów transgranicznych (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.3.6	Drogi rowerowe dwukierunkowe na trasie Cieszyn-Ustroń i Skoczów-Třinec z węzłem w Golezowie, modernizacja istn. ścieżek rowerowych	- promocja regionu i popularyzacja wśród turystów i mieszkańców	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.3.7	Trasy biegowe	- promocja regionu i popularyzacja wśród turystów	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.3.8	Wykorzystanie potencjału dla sportów zimowych	- promocja regionu i popularyzacja wśród turystów	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.)
III.3.9	Budowa boiska w Kisielowie	- promocja aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców - promocja sportu i zdrowego trybu życia	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.) - liczba projektów promocji gminy
III.4.1	Promowanie pływania wśród młodzieży (wykorzystanie basenu w Cisownicy)	- osiągnięcia sportowe	- liczba projektów w zakresie promowania sportu i zdrowych nawyków wśród młodzieży (szt.)
III.4.2	Tworzenie materiałów promocyjnych (folderów, map i plakatów zawierających informacje o walorach przyrodniczych gminy Golezów)	- lepszy dostęp do informacji dla mieszkańców i turystów, - promocja gminy	- liczba projektów w zakresie edukacji i kultury (szt.) - liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz ochrony środowiska (szt.)
III.4.3	Współpraca z mediami w zakresie informowania o bieżącej działalności i wydarzeniach	- lepszy dostęp do informacji dla mieszkańców i turystów	- liczba projektów w zakresie edukacji i kultury (szt.)
III.4.4	Tworzenie programów edukacyjnych i turystycznych	- lepszy dostęp do informacji dla turystów - promocja gminy	- liczba projektów w zakresie edukacji i kultury (szt.)
III.4.5	Zmiana lokalizacji Punktu Informacji Turystycznej w Golezowie	- lepszy dostęp do informacji dla turystów	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji obiektów użyteczności publicznej (szt.)
III.4.6	Budowa alternatywnego Punktu Informacji Turystycznej w sieci	- dostęp do informacji turystycznej on-line dla turystów	- liczba projektów w zakresie rozwoju lokalnego społeczeństwa informatycznego (szt.) - liczba uruchomionych usług on-line (szt.)
III.4.7	Informacja multimedialna dla mieszkańców i turystów	- dostęp do informacji drogą on-line	- liczba projektów w zakresie rozwoju lok. społeczeństwa informatycznego (szt.) - liczba uruchomionych usług on-line (szt.)

Tab. 13. Zadania realizujące Cele operacyjne III.1-4, opr. własne

CELE OPERACYJNE dla CELU STRATEGICZNEGO IV: EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ŚRODOWISKA I PRZESTRZENI FIZYCZNEJ, OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU**IV.1. Odnowa struktury przestrzennej i przestrzeni ogólnodostępnych w centrach miejscowości**

Centra poszczególnych miejscowości, szczególnie wsi gminnej, powinny być obszarami o zwiększonym rygorze ładu przestrzennego, jakości architektonicznej i technicznej obiektów budowlanych oraz rozwiązań komunikacyjnych, w tym komunikacji pieszej. Krokiem w tym kierunku poprawy przestrzeni i krajobrazu w gminie powinno być wdrożenie ustawy o poprawie jakości przestrzeni i krajobrazu. Pozwoliłoby to uniknąć w dużej mierze przypadkowej zabudowie i chaosowi przestrzennemu.

Ponadto warto termomodernizować budynki gminne, w tym oświatowe na terenie gminy. Obecnie realizowany jest Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym na lata 2012-2016 – należy go kontynuować.

IV.2. Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg gminnych, poprawa jakości dróg powiatowych, odbudowa komunikacji kolejowej

Kluczowym, niestety, powszechnym problemem w gminie jest jakość dróg. Należałoby prowadzić wszelkie starania o poprawę jakości dróg powiatowych, jak również o modernizację dróg gminnych. Bardzo ważnym elementem wpływającym na bezpieczeństwo zwłaszcza osób poruszających się pieszo lub rowerami są chodniki. Obecnie w gminie w wielu miejscach brakuje chodników oraz odpowiedniego oświetlenia przy drogach.

Istotnym problemem jest mała ilość połączeń komunikacji publicznej (poza trasą Cieszyn-Ustroń, która jest wyjątkowo dobrze obsługiwana z racji tranzytowych). Gmina znajduje się na kolejowej linii połączenia Katowice – Wisła. W perspektywie należałoby rozważyć ponowne uruchomienie dworca kolejowego w Goleszowie. Inną alternatywą dla komunikacji autobusowej, która obecnie opiera się głównie o przewoźników prywatnych, jest możliwość wykorzystania torowisk do uruchomienia na terenie gminy szynobusu.

IV.3. Rozwój odnawialnych źródeł energii

Wykorzystanie biomasy do celów energetycznych jest w gminie Goleszów zasadne. Położenie i gospodarka rolna gminy stwarzają potencjalne możliwości wykorzystania zrębków drewna i słomy w celach energetycznych.

IV.4. Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa

Jednym z głównych celów gminy jest zakończenie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej. Aktualnie planuje się skanalizowanie poszczególnych sołectw. W założeniu ogólnym będą trwały starania, aby skanalizować cały obszar gminy lub tam, gdzie nie jest to ekonomicznie uzasadnione, dofinansować bezodpływowe zbiorniki i przydomowe oczyszczalnie.

Istotnym zagadnieniem są działania na rzecz przywrócenia czystości potoków w celach odtworzenia pierwotnych biotopów (chodzi głównie o ryby oraz raki – te wymagają krystalicznie czystej wody).

IV.5. Ochrona i promocja, udostępnianie i odtwarzanie zasobów przyrodniczych

Okazy, zespoły przyrodnicze i krajobrazowe powinny być odpowiednio oznakowane (w tym dojście, dojazd), tak aby bez uszczerbku dla przyrody mogły być obiektem obserwacji, edukacji i rozwijania zainteresowań, zarówno wśród mieszkańców, jak i turystów. Ponadto cenne obszary nieobjęte dotychczas ochroną powinno się objąć adekwatnymi formami ochrony przyrody. Na określonych siedliskach powinno się prowadzić zabiegi czynnej ochrony przyrody.

Istotnym zagrożeniem są działania na rzecz oczyszczania lasów, potoków.

Nr zadania	Zadanie	Efektywność	Wskaźnik monitorowania
(1)	(2)	(4)	(5)
IV.1.1	Wdrożenie poprawy jakości przestrzeni publicznej i krajobrazu w trybie ustawy krajobrazowej	- dobra jakość przestrzeni publicznej	- powierzchnia / długość uporządkowanych przestrzeni ogólnodostępnych
IV.1.2	Kontynuacja programu usuwania azbestu	- poprawa jakości życia mieszkańców	
IV.1.3	Rewitalizacja osiedla wielorodzinnego w Cisownicy	- poprawa jakości technicznej i energetycznej budynków, poprawa standardu otoczenia, zagospodarowanie terenu	- liczba projektów w zakresie rewitalizacji zespołów mieszkaniowych na terenie gminy
IV.1.4	Realizacja i kontynuacja Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym na lata 2012-2016	- zasób mieszkaniowy w gminie	- liczba projektów w zakresie zarządzania zasobami mieszkaniowymi na terenie gminy - liczba mieszkań
IV.1.5	Termomodernizacja placówek oświatowych	- poprawa komfortu użytkowania obiektu - oszczędności przy ogrzewaniu obiektu	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji placówek oświatowych
IV.2.1	Kapitałne remonty dróg gminnych	- poprawa bezpieczeństwa na drogach	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji systemu komunikacyjnego - liczba zmodernizowanych dróg gminnych (km)
IV.2.2	Współpraca z powiatem cieszyńskim w zakresie poprawy jakości dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Goleszów	- poprawa bezpieczeństwa na drogach	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji systemu komunikacyjnego - liczba zmodernizowanych dróg powiatowych (km)
IV.2.3	Budowa nowych chodników i modernizacja istniejących chodników w połączeniu ze ścieżkami rowerowymi	- poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji systemu komunikacyjnego - długość nowych/ zmodernizowanych chodników (km)
IV.2.4	Rozbudowa oświetlenia ulicznego	- poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji systemu komunikacyjnego - długość dróg z nowo wybudowanym oświetleniem (km)
IV.2.5	Rewitalizacja dworca kolejowego w Goleszowie	- umocnienie dostępu do komunikacji publicznej	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji obiektów użyteczności publicznej
IV.2.6	Alternatywa dla komunikacji autobusowej – synobus	- nowe połączenia w zakresie komunikacji miejskiej	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji komunikacji miejskiej - długość nowej komunikacji publicznej
IV.2.7	Wzmocnienie komunikacji publicznej	- dobry dostęp do komunikacji	- liczba projektów w zakresie rozwoju i modernizacji komunikacji miejskiej

	z innymi miejscowościami	publicznej	- długość nowych połączeń komunikacyjnych pomiędzy miejscowościami w gminie
IV.3.1	Rozpoznanie możliwości wykorzystania źródeł energii odnawialnych	- bardziej świadome społeczeństwo	- liczba projektów edukacyjnych w zakresie utrzymania wysokiej jakości środowiska w gminie
IV.3.2	Prowadzenie akcji uświadamiających o wadach i zaletach wykorzystania odnawialnych źródeł energii	- bardziej świadome społeczeństwo	- liczba projektów edukacyjnych w zakresie utrzymania wysokiej jakości środowiska w gminie
IV.4.1	Budowa kanalizacji w Dzięgielowie, Bażanowicach, Kisielowie i Cisownicy	- poprawa jakości życia mieszkańców	- liczba projektów w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej - długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km)
IV.4.2	Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Goleszowie	- poprawa jakości życia mieszkańców	- liczba projektów w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej - długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km) - liczba projektów w zakresie poprawy stanu technicznego i utrzymania oczyszczalni ścieków (szt.) - przepustowość oczyszczalni ścieków (m ³ /doba) - ilość oczyszczonych ścieków (m ³ /doba) - zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń: BZT5, azot, fosfor, zawiesina (mg/doba)
IV.4.3	Dofinansowywanie budowy szczelnych osadników i oczyszczalni przydomowych w miejscach gdzie budowa kanalizacji jest nieopłacalna	- poprawa jakości życia mieszkańców	- liczba szczelnych osadników (szt.) - liczba nowo utworzonych przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.) - liczba nowo utworzonych oczyszczalni grupowych (szt.) - liczba zlikwidowanych nieszczelnych zbiorników (szt.) - liczba nowych gospodarstw domowych obsługiwanych przez system kanalizacji (szt.)
IV.5.1	Umocnienie i promowanie kalendarza imprez o charakterze ekologicznym	- bardziej świadome społeczeństwo - kształtowanie dobrych nawyków u dzieci i młodzieży	- liczba projektów edukacyjnych w zakresie utrzymania wysokiej jakości środowiska w gminie Goleszów (szt.)
IV.5.2	Rozbudowa infrastruktury turystycznej i informacyjnej wokół miejsc wartościowych przyrodniczo	- poprawa dostępności oraz ochrona przed presją turystyczną obszarów wartościowych	- liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz ochrony środowiska (szt.)
IV.5.3	Ścieżka (oznakowana) łącząca geostanowiska na terenie gminy Goleszów	- poprawa dostępności oraz ochrona przed presją turystyczną wartościowej przyrody nieożywionej	- liczba wdrożonych rozwiązań na rzecz ochrony środowiska (szt.)

Tab. 14. Zadania realizujące Cele operacyjne IV.1-5, opr. własne

9.2 Podmioty odpowiedzialne za realizację ustaleń Strategii

Głównym podmiotem – liderem – realizującym ustalenia Strategii i monitorującym jej wdrażanie i efekty jest Wójt Gminy Goleszów wraz z zaangażowaniem odpowiednich referatów urzędu.

Instytucje wspomagające realizację celów Strategii:

- placówki szkolno-wychowawcze (w tym szkoły podstawowe i gimnazjum),
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- jednostki OSP,
- parafie,
- organizacje pozarządowe działające na terytorium gminy.

Partnerami (odpowiednio do zakresu poszczególnych zadań) są:

- Śląski Urząd Marszałkowski,
- Starostwo Powiatowe w Cieszynie, w tym Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych,
- Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (siedziba w Międzywiciu),
- Lasy Państwowe,
- organizacje pozarządowe.

Ważnymi podmiotami, które w istotny sposób będą przyczyniać się do realizacji celów Strategii, są docelowe grupy beneficjentów pomocy:

- przedsiębiorcy i ich związki,
- rolnicy i ich związki,
- koła gospodyń wiejskich,
- związki wyznaniowe,
- bezrobotni i osoby chcące podnieść swoje kwalifikacje.

9.3 Źródła finansowania zadań

Przy konstruowaniu struktury celów i zakresu poszczególnych zadań Strategii, uwzględniono potencjalne źródła dofinansowania. Ze względu na zmienność uwarunkowań finansowych zewnętrzne źródła finansowania mogą ulec zmianie.

Wskazane w Strategii cele oraz realizujące je zadania dają możliwości współpracy samorządów terytorialnych, administracji publicznej, podmiotów gospodarczych, instytucji oraz mieszkańców gminy.

Podstawowym źródłem finansowania Strategii są:

- budżet gminy,
- budżet państwa,
- zewnętrzne środki publiczne,
- środki pochodzące z instrumentów finansowych UE,
- środki sektora prywatnego.

Ważniejsze unijne środki i instrumenty publiczne, które mogą wspomóc realizację niniejszej strategii, to:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – finansujący działania zmierzające do zmniejszenia różnic w rozwoju gospodarczym pomiędzy regionami UE,
- Europejski Fundusz Społeczny – finansujący zadania w zakresie polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich,
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – instrument finansowy UE, nienależący do funduszy strukturalnych, ale wspierający wszechstronny rozwój obszarów wiejskich,
- Fundusz spójności – instrument polityki spójności gospodarczej i społecznej współfinansujący działania na rzecz środowiska naturalnego oraz sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportu.

Ponadto, w celu realizacji ustaleń Strategii – wyartykułowanych w niej zadań, dostępne są środki z następujących źródeł:

- krajowe fundusze celowe – Ekofundusz, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz inne źródła finansujące projekty naukowo-badawcze i wdrożeniowe,
- fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz inne źródła finansujące projekty w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego,
- Krajowy Fundusz Drogowy,
- fundusze poręczeniowe i pożyczkowe dla MSP,
- Krajowy Fundusz Kapitałowy (KFK),
- partnerstwo publiczno-prywatne.

W poniższych tabelach przedstawiono potencjalne źródła finansowania dla poszczególnych celów operacyjnych:

CEL STRATEGICZNY I: Wzmocnienie integracji społecznej i rozwoju kulturalno-społecznego	
Cele operacyjne	Potencjalne źródła finansowania
I.1. Wzmocnienie więzi w lokalnych społecznościach poszczególnych miejscowości gminy Goleszów	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, INTERREG VA
I.2. Integracja mieszkańców w grupach wiekowych oraz w grupach zainteresowań, w tym sportu	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
I.3. Ugruntowanie i rozbudowa oferty kulturalnej o wymiarze lokalnym i ponadlokalnym	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
I.4. Przeciwdziałanie bezrobociu, wykluczeniu społecznemu, aktywizacja grup i jednostek zagrożonych	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Tab. 15. Źródła finansowania celu strategicznego I, opr. własne

CEL STRATEGICZNY II: Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i warunków prowadzenia działalności gospodarczej i biznesu na terenie gminy oraz wspieranie transformacji funkcji rolniczych	
Cele operacyjne	Potencjalne źródła finansowania
II.1. Podniesienie standardów obsługi przedsiębiorców i inwestorów	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - środki własne inwestorów
II.2. Wspieranie mikroprzedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
II.3. Wspieranie transformacji sektora rolniczego w kierunku agroturystyki oraz rolnictwa specjalistycznego, w tym bio-specjalistycznego; rozwój agroturystyki	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

Tab. 16. Źródła finansowania celu strategicznego II, opr. własne

CEL STRATEGICZNY III: Rozwój potencjału turystycznego, rekreacyjnego i sportowego gminy	
Cele operacyjne	Potencjalne źródła finansowania
III.1. Rozbudowa bazy noclegowej	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Sportu i Turystyki
III.2. Rozbudowa oferty turystyczno-edukacyjnej	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER) 2014-2020, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Rozwoju i Turystyki
III.3. Rozbudowa oferty sportowo-rekreacyjnej	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Rozwoju i Turystyki, Subwencja Ogólna Ministr. Transportu, Budownictwa i Gospodarki
III.4. Aktywna promocja gminy Goleszów oraz poprawa dostępu do informacji turystycznej	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej z Ministerstwa Rozwoju i Turystyki, INTERREG VA

Tab. 17. Źródła finansowania celu strategicznego III, opr. własne

CEL STRATEGICZNY IV: Efektywne wykorzystanie środowiska i przestrzeni fizycznej, ochrona przyrody i krajobrazu	
Cele operacyjne	Potencjalne źródła finansowania
IV.1. Odnowa struktury przestrzennej i przestrzeni ogólnodostępnej w centrach miejscowości	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
IV.2. Rozbudowa oraz modernizacja sieci dróg gminnych, poprawa jakości dróg powiatowych	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Zarząd Dróg Publicznych w Cieszynie, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Regionalny Program Operacyjny Woj. Śl. na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
IV.3. Rozwój odnawialnych źródeł energii	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
IV.4. Uporządkowana gospodarka wodno-ściekowa	- środki własne budżetu gminy, - środki zewnętrzne: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Regionalny Program Operacyjny Woj. Śląskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
IV.5. Ochrona i promocja, udostępnianie zasobów przyrodniczych	- środki własne budżetu gminy - środki zewnętrzne: Ekofundusz, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, INTERREG VA

Tab. 18. Źródła finansowania celu strategicznego IV, opr. własne

9.4 Spójność Strategii z dokumentami nadrzędnymi i równorzędnymi

Strategia rozwoju gminy Goleszów na lata 2016-2026 jest spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2010-2020 – dokumentem nadrzędnym szczebla krajowego⁴⁶.

Strategia jest spójna z następującymi dokumentami nadrzędnymi szczebla regionalnego / wojewódzkiego i powiatowego:

- Strategia dla rozwoju Polski południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020,
- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”,
- Strategia rozwoju Śląska Cieszyńskiego 2001-2016.

Ze względu na niezależne⁴⁷ harmonogramy powstawania niniejszego dokumentu oraz przyjęcie przez Radę Gminy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Goleszów dnia 30 września 2015 r., stwierdza się, iż niniejszy dokument, opracowany niezależnie od Studium, nie narusza jego ustaleń.

⁴⁶ Nie badano zgodności niniejszego dokumentu z opracowaniami strategicznymi i planistycznymi szczebla krajowego, gdyż wystarczające jest zbadanie zgodności ustaleń Strategii z dokumentami szczebla regionalnego / wojewódzkiego oraz powiatowego, które to z zasady muszą być spójne z dokumentami szczebla krajowego.

⁴⁷ Wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, to Studium powinno być zgodne z ustaleniami strategii rozwoju, jeśli gmina taką posiada.

Zakończenie

Komunikacja społeczna Strategii

Właściwa komunikacja i promocja Strategii jest kontynuacją procesu, którego początkiem jest opracowanie samego dokumentu. Bez odpowiedniego promowania Strategii, jej skuteczność będzie ograniczona. Proponuje się następujące działania mające na celu rozpowszechnienie informacji o Strategii:

- zamieszczenie Strategii na stronie internetowej urzędu gminy www.goleszow.pl i na BIP-ie,
- wykorzystywanie Strategii podczas zebrań, narad w celu przedstawienia jej założeń jak najszerszemu gronu, np. na zebraniach wiejskich,
- zamieszczenie w urzędzie gminy na tablicy informacyjnej plakatu – informacji o przyjęciu Strategii,
- zapewnienie możliwości wglądu do Strategii w wersji wydrukowanej w sekretariacie urzędu gminy / biurze rady gminy.

Zaangażowanie społeczeństwa jest istotnym elementem przesądającym o efektach realizacji Strategii.

System wdrażania

Wdrażanie Strategii skupia się na dwóch grupach działań: pierwsze z nich to promocja i informacja. Druga grupa – zasadnicza – to realizacja poszczególnych zadań wymienionych w Strategii.

Poniżej przedstawiono ramowy harmonogram wdrażania Strategii z określeniem podmiotu odpowiedzialnego:

- przygotowanie projektu Strategii – Rada Gminy Goleszów, Wójt Gminy Goleszów, eksperci zewnętrzni, mieszkańcy,
- ustalenie harmonogramu i priorytetów w realizacji zadań określonych w Strategii – Wójt Gminy Goleszów, Rada Gminy Goleszów,
- zabezpieczenie środków finansowych w budżecie gminy – Skarbnik, Wójt Gminy Goleszów, Rada Gminy Goleszów,
- techniczne i formalne przygotowanie projektów – Urząd Gminy Goleszów, odpowiednie referaty, jednostki organizacyjne gminy,
- przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej – Urząd Gminy Goleszów, odpowiednie referaty, jednostki organizacyjne gminy,
- wybór wykonawcy w trybie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego – Urząd Gminy Goleszów,

- realizacja projektów, rozliczenia, nadzór formalny i techniczny – Urząd Gminy Goleszów, Wójt Gminy Goleszów, właściwe referaty,
- ewaluacja osiągnięcia założonych celów – Urząd Gminy Goleszów, Wójt Gminy Goleszów, osoby zarządzające jednostkami organizacyjnymi gminy, Rada Gminy Goleszów.

System monitorowania i oceny

Monitoring i ewaluacja są procesami pozwalającymi ocenić postęp realizacji ustaleń Strategii – realizacji wyznaczonych zadań. Wdrażanie ustaleń Strategii leży w kompetencji Wójta Gminy Goleszów. Raport z realizacji Strategii powinien być składany Radzie Gminy Goleszów przynajmniej raz w roku.

W połowie czasu wdrażania Strategii (tj. około 2021 r.) powinna zostać dokonana jej ocena, której celem będzie porównanie planowanych rezultatów z wynikami faktycznymi, co jest konieczne dla sformułowania wytycznych na drugą połowę czasu jej realizacji. Sporządzenie oceny leży w kompetencji Wójta Gminy Goleszów przy współpracy z właściwymi referatami urzędu gminy.

Ocena powinna zostać powtórzona na koniec okresu czasowego przewidzianego na realizację Strategii w celu zweryfikowania stopnia realizacji poszczególnych zadań i wyciągnięcia wniosków w formie rekomendacji na następny okres planowania strategicznego.

Dokumenty i opracowania wejściowe

W trakcie prac nad Strategią wykorzystano uchwały Rady Gminy Goleszów (chronologicznie):

1. Uchwała nr XVIII/151/2000 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 18 kwietnia 2000 r. w sprawie przyjęcia **Strategii rozwoju Gminy Goleszów**.
2. Uchwały nr XLVI/398/06 Rady Gminy w Goleszowie z dnia 29 września 2006 r. w sprawie przyjęcia **Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Goleszów na lata 2007-2013**.
3. Uchwała nr XXVIII/237/09 Rady Gminy Goleszów z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie programu gospodarczego p/n: **Plan odnowy miejscowości Goleszów na lata 2009-2016**.
4. Uchwała nr XXXIX/326/10 Rady Gminy Goleszów z dnia 24 lutego 2010 r. w sprawie programu gospodarczego p/n: **Plan odnowy miejscowości Cisownica na lata 2010-2016**.
5. Uchwała nr 58/2011 Rady Gminy Goleszów z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia **zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Goleszów**.
6. Załącznik nr 1 do Uchwały nr 75/2011 Rady Gminy Goleszów z dnia 26 października 2011 r. w sprawie **Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym na lata 2012-2016**.
7. Uchwała nr 0007.62.2014 z dnia 29 października 2014 r. w sprawie **Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zlokalizowanych na obszarze Gminy Goleszów na lata 2014-2017**.
8. Uchwała nr 0007.59.2015 z dnia 30 września 2015 r. w sprawie uchwalenia **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Goleszów**.
9. Uchwała nr 0007.72.2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie** dla Gminy Goleszów na lata 2016-2020.
10. Uchwała nr 0007.73.2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii** na 2016 rok.
11. Uchwała nr 0007.74.2015 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w 2016 roku.

Pozostałe dokumenty i bibliografia (alfabetycznie):

1. Adamczyk K., Adamczyk S., Beczała T. 2007. **Nowe stanowisko storczyka drobnokwiatowego na Pogórzu Cieszyńskim**. Przyroda Górnego Śląska 49: 3.
2. Beczała T. 2011. **Storczyki – przyrodnicze bogactwo gminy Goleszów**. Kalendarz Goleszowski 2011: 102-105. Wydany przez Urząd Gminy Goleszów.
3. Beczała T., Dorda A. 2015. **Tereny po eksploatacji surowców mineralnych na Śląsku Cieszyńskim atrakcją geoturystyczną regionu**. W: Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie. 9 (253): 45-52.
4. **Gminny Program Ochrony Środowiska** (aktualizacja 2010 r.).
5. Krotoski T.: **Chronione i rzadkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych Góry Jasieniowa na Pogórzu Cieszyńskim**. Natura Sil. Sup. 2009.
6. **Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014** – Gmina wiejska Goleszów, powiat cieszyński, Urząd Statystyczny w Katowicach.
7. **STRATEGIA ROZWOJU ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO NA LATA 2001-2016**.
8. **STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”**.
9. Wiatrak W. z zespołem, **Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe**, , Kraków 2012.

Wykorzystane portale internetowe (alfabetycznie):

- www.goleszow.pl/zapraszamy-do-gminy-goleszow (07.2015)
www.goleszow.pl/organizacje-pozarzadowe-na-terenie-gminy (07.2015)
www.goleszow.pl/zabytki (08.2015)
www.goleszow.pl/noclegi (08.2015)
www.katowice.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_slaskie/portrety_gmin/powiat_cieszynski/gmina_goleszow.pdf (07.2015)
www.zpk.com.pl/index.php/o-nas/58-pk-bs (06.2015)
www.natura2000.gdos.gov.pl/areas/view/PLH240005 (08.2015)
www.obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=200 (07.2015)
www.paiz.gov.pl/investment_support/industrial_and_technology_parks/goleszow (08.2015)

Spis rysunków:

- Rys. 1.** Schemat struktury dokumentu, opr. własne
Rys. 2. Gmina Goleszów i Polska na tle Europy, opr. własne
Rys. 3. Gmina Goleszów i województwo śląskie na tle Polski, opr. własne
Rys. 4. Gmina Goleszów i powiat cieszyński na tle Województwa Śląskiego, opr. własne
Rys. 5. Gmina Goleszów na tle powiatu cieszyńskiego, opr. własne
Rys. 6. Gmina Goleszów na tle otaczających miast i szkieletu drogowego, opr. własne
Rys. 7. Gmina Goleszów na tle otaczających miast i szkieletu drogowego, opr. własne
Rys. 8. Lokalizacja firm / instytucji w gminie Goleszów na tle innych miejscowości powiatu cieszyńskiego, opracowanie własne na podstawie: Cieszyński Barometr Rozwoju Gospodarczego

Spis fotografii:

- Fot. 1.** Remiza OSP w Kisielowie, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 2. Kościoły w Kisielowie, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 3. Centrum Godziszowa, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 4. Sklep w Kozakowicach, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 5. Remiza OSP w Kozakowicach, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 6. Kościół ewangelicko-augsburski w Bażanowicach, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 7. Kompleks przemysłowy w Bażanowicach, fot. B. Buława, 12.2015
Fot. 8. Fragment centrum Goleszowa (droga przelotowa), fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 9. Plac z fontanną w centrum Goleszowa, fot. B. Buława, 12.2015
Fot. 10. Stacja PKP Goleszów Główny, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 11. Kościół rzymskokatolicki w Puńcowie, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 12. Centrum Dziegielowa (szkoła), fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 13. Zamek w Dziegielowie, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 14. Centrum Cisownicy i strażnica OSP, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 15. Skwer w centrum Cisownicy, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 16. Kościół rzymskokatolicki w Lesznej Górnej, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 17. Widoki w Lesznej Górnej, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 18. Zbiornik wodny „Ton”, fot. B. Buława, 10.2015
Fot. 19. Dożynki 2015 w Goleszowie, fot. B. Buława, 08.2015
Fot. 20. Skocznia narciarska w Goleszowie, fot. B. Buława, 08.2015

Spis tabel:

- Tab. 1.** Ilość mieszkańców ogółem w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 2. Ilość kobiet w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 3. Ilość mężczyzn w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 4. Ilość osób w wieku do 18 lat w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 5. Ilość osób w wieku 18-60 lat w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 6. Ilość osób w wieku powyżej 60 lat w gminie, opracowanie własne na podstawie: dane ewidencyjne urzędu gminy
Tab. 7. Procent osób korzystających ze Środowiskowej Pomocy Społecznej, opracowanie własne
Tab. 8. Struktura podmiotów gospodarczych w gminie Goleszów, opracowanie własne na podstawie Statystyczne Vademecum Samorządowca 2014 – Gmina wiejska Goleszów, powiat cieszyński, Urząd Statystyczny w Katowicach
Tab. 9. Analiza SWOT cz. 1, opr. własne
Tab. 10. Analiza SWOT cz. 2, opr. własne
Tab. 11. Zadania realizujące Cele operacyjne I.1-4, opr. własne
Tab. 12. Zadania realizujące Cele operacyjne II.1-3, opr. własne
Tab. 13. Zadania realizujące Cele operacyjne III.1-4, opr. własne
Tab. 14. Zadania realizujące Cele operacyjne IV.1-5, opr. własne
Tab. 15. Źródła finansowania celu strategicznego I, opr. własne
Tab. 16. Źródła finansowania celu strategicznego II, opr. własne
Tab. 17. Źródła finansowania celu strategicznego III, opr. własne
Tab. 18. Źródła finansowania celu strategicznego IV, opr. własne

ZAŁĄCZNIK 1:**Szczegółowy raport z badania ankietowego prowadzonego w ramach zadania**

Poniżej przedstawiono zestawienie odpowiedzi na **pytania 1-4** charakteryzujące respondenta⁴⁸:

Pytanie 1: W której miejscowości na stałe mieszkasz?

a) ☐ Goleszów	31 (7+24)
b) ☐ Bażanowice	2 (2+0)
c) ☐ Cisownica	6 (0+6)
d) ☐ Dzięgielów	4 (2+2)
e) ☐ Godziszów	6 (0+6)
f) ☐ Kisielów	2 (0+2)
g) ☐ Kozakowice Dolne / Górne	1 (0+1)
h) ☐ Leszna Górna	0 (0+0)
i) ☐ Puńców	0 (0+0)
j) ☐ poza gminą Goleszów	10 (4+6)

Pytanie 2: W której kategorii wiekowej się mieścisz?

a) ☐ do 20 lat	8 (0+8)
b) ☐ do 40 lat	23 (5+18)
c) ☐ do 60 lat	24 (8+16)
d) ☐ powyżej 60 lat	7 (2+5)

Pytanie 3: Czy jesteś:

a) ☐ studentem / uczącym się	9 (0+9)
b) ☐ osobą czynną zawodowo	45 (14+31)
c) ☐ emerytem lub rencistą	5 (0+5)
d) ☐ bezrobotnym	2 (1+1)
e) ☐ inny status	1 (0+1)

Pytanie 4: Gdzie pracujesz / uczysz się:

a) ☐ uczę się / pracuję na terenie gminy Goleszów	28 (12+16)
b) ☐ uczę się / pracuję na terenie powiatu cieszyńskiego / bielskiego	19 (2+17)
c) ☐ uczę się / pracuję na terenie Okresu Frydek-Mistek lub Ostrawy	0 (0+0)
d) ☐ uczę się / pracuję poza powyżej wymienionymi terenami	2 (0+2)
e) ☐ prowadzę działalność gospodarczą na terenie gminy Goleszów	4 (0+4)
f) ☐ prowadzę działalność gospodarczą na terenie na ter. powiatu cieszyńskiego / bielskiego	3 (0+3)
g) ☐ prowadzę działalność gospodarczą poza powyżej wymienionymi terenami	1 (0+1)
h) ☐ nie pracuję i nie uczę się	5 (1+4)

Poniższe pytania dotyczą takich sfer, jak:

- **środowisko, zagospodarowanie przestrzenne i komunikacja** (np. czystość potoków, emisja zanieczyszczeń (także ogrzewanie) centra miejscowości, parki, miejsca spotkań i wypoczynku, porządek i ład w zabudowie, ulice, chodniki, ścieżki rowerowe, autobusy, infrastruktura techniczna, itp.),

- **społeczeństwo** (np. oferta usług, np. handlowych, dostępność służby zdrowia, organizacje pozarządowe, sportowe, kluby, turystyka, bezpieczeństwo, także na ulicach, demografia, możliwości „dla młodych”, dostępność zajęć dla dzieci, rozwój oświaty, poprawa jakości życia, itp.),

- **gospodarka** (np. zatrudnienie, rolnictwo, tereny inwestycyjne, rozwój przemysłu, rozwój turystyki, itp.).

⁴⁸ Czcionką „**bold**” przedstawiono dane łącznie dla ankiety papierowej i internetowej, w nawiasie najpierw dane z ankiety papierowej, za nią dane z ankiety internetowej.

Spośród odpowiedzi Respondentów, pisanych własnymi słowami ukształtowały się następujące trendy:

Bažanowice 2 (2+0)

Pytanie 5: Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [2] Lokalizacja przy drodze powiatowej.
- [1] Integracja mieszkańców.
- [2] Rozwijający się przemysł (miejsca pracy).

Pytanie 6: Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz? – napisz:

- [1] Brak nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej (szybki Internet).
- [2] Zły stan dróg, brak chodników, brak oświetlenia dróg, brak ścieżek rowerowych.
- [1] Brak kanalizacji ściekowej.

Pytanie 7: Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:

- [1] Brak sali gimnastycznej, słabo rozwinięta infrastruktura sportowo – rekreacyjna.
- [2] Zły stan dróg, brak chodników, brak oświetlenia.
- [2] Gospodarka ściekowa, brak kanalizacji.

Pytanie 8: Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.

- Jak najszybsze zabezpieczenie i przygotowanie drogi powiatowej pod wzmożony ruch ciężarowy.
- Gmina powinna chronić środowisko poprzez dofinansowanie przydomowych oczyszczalni oraz dopłat do ekologicznych kotłów co.

Wnioski:

Zdaniem ankietowanych największą zaletą sołectwa jest lokalizacja przy drodze powiatowej, pozwalająca na szybki dojazd do innych miejscowości. Kolejną mocną stroną jest bardzo dobra integracja mieszkańców oraz rozwijający się przemysł, zapewniający nowe miejsca pracy dla mieszkańców.

Za wadę ankietowani wskazali zły stan dróg, brak chodników utrudniający komunikację pieszą oraz brak oświetlenia ulic. Słabą stroną jest także brak kanalizacji. Powyższe problemy zostały również zasygnalizowane jako priorytet do rozwiązania na konsultacjach społecznych.

Mieszkańcy wskazali również brak miejsc o charakterze rekreacyjno-sportowym (boiska, sale sportowe), gdzie czas wolny mogłaby spędzać młodzież i dzieci.

Ankietowani chcieliby, aby gmina wspomagała inwestowanie w ekologiczne – alternatywne sposoby ogrzewania budynków, jak również przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Cisownica 6 (0+6)

Pytanie 5: Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości

w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [4] Piękne położenie.
- [2] Wiele terenów spacerowych.
- [2] Ciekawa przyroda i miejsca historyczne.
- [2] Tereny do jazdy na rowerze.
- [2] Plac zabaw i boisko w okolicy szkoły.

Pytanie 6: Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:

- [1] Brak dbałości o czystość, zaśmiecone potoki i lasy.
- [2] Brak sanitariatów przy placu zabaw.
- [1] Brak bazy gastronomicznej, brak miejsca spotkań dla młodzieży.
- [2] Brak chodników, brak poboczy.
- [1] Brak wsparcia gminy w zakresie finansowania nowych inwestycji.

Pytanie 7: Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:

- [1] Brak sali gimnastycznej, słabo rozwinięta infrastruktura sportowo – rekreacyjna.
- [6] Brak chodników, brak oświetlenia, drogi kiepskiej jakości, nieodśnieżane w zimie.
- [2] Zainstalowanie na drodze w okolicy szkoły progów zwalniających.
- [2] Brak edukacji ekologicznej mieszkańców.
- [2] Brak oznakowania ciekawych miejsc czy firm działających na terenie gminy.

Pytanie 8: Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.

- Potrzeba większej ilości patroli policji w godzinach wieczornych, szczególnie na terenie placu zabaw i przystanków autobusowych.
- Utworzenie na stałe na stronie ankiety lub innej formy komunikacji z UG.
- Rozwiązanie problem bezpieczeństwa – brak pobocza.
- Nie ma pomysłu na promocję miejscowości.

Wnioski:

Mieszkańcy Cisownicy uważają, że największym atutem ich miejscowości jest piękny krajobraz, ciekawa przyroda oraz miejsca historyczne nadające tej miejscowości indywidualny charakter. Na terenie sołectwa jest wiele atrakcyjnych miejsc do jazdy na rowerze.

Jako największą wadę ankietowani wskazywali brak dbałości o czystość: zaśmiecenie potoków oraz lasu. Mieszkańcy oczekiwali powstania bazy gastronomicznej i rekreacyjno-sportowej (boiska) oraz większego wsparcia gminy dla mniejszych przedsiębiorców. Jako słaba stronę wskazują również zły stan dróg oraz brak chodników. Ankietowani wskazali ankietę jako dogodną dla nich formę komunikacji z urzędem gminy.

Dzięgielów 4 (2+2)

Pytanie 5: Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości

w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [1] Położenie – pozwala na szybki dojazd do innych miejscowości.
- [2] Piękny krajobraz.
- [1] Doskonałe miejsce do wycieczek pieszych i rowerowych.

Pytanie 6: Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:

- [1] Brak zaplecza sportowego.
- [2] Zaniedbane drogi i ich otoczenie (suche drzewa), brak oświetlenia.
- [1] Brak kanalizacji.

Pytanie 7: Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:

- [2] Brak chodników, drogi kiepskiej jakości, brak oświetlenia.
- [3] Zapewnienie bezpiecznego poruszania się po drogach – wycinka suchych drzew i gałęzi.
- [1] Brak kanalizacji.

Pytanie 8: Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.

- W przypadku planów inwestycji lub np. modernizacji dróg, oświetlenia takie rzeczy powinny być konsultowane z mieszkańcami ulic, których inwestycja dotyczy – to oni najlepiej znają problemy swoich ulic.

Wnioski:

Zdaniem ankietowanych największym atutem ich miejscowości jest otaczający krajobraz. Piękne tereny są doskonałą bazą dla wycieczek pieszych i rowerowych. Dogodne jest również położenie pozwalające na szybki dojazd do innych miejscowości.

Za słabą stronę mieszkańcy uważają zły stan dróg, brak chodników oraz oświetlenia przy drogach. Uważają także, że należałoby uporządkować stan drzewostanu w okolicach dróg (wyciąć suche drzewa, gałęzie).

Ankietowani chcieliby również, aby w przyszłości w ich wsi powstała kanalizacja.

Godziszów 6 (0+6)

Pytanie 5: Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości

w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [2] Widoki.
- [2] Potencjał mieszkańców.
- [1] Miejscowość atrakcyjna zarówno pod względem rolniczym jak i turystycznym.
- [1] Dobre połączenia komunikacją kolejową i samochodową.
- [1] Rozbudowana sieć wodociągowa, odprowadzanie wód deszczowych.

Pytanie 6: Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:

- [4] Brak finansowania nowych inwestycji przez gminę.
- [3] Brak dostępu do komunikacji miejskiej (odcięcie od świata).
- [2] Zły stan dróg.
- [3] Brak kanalizacji ściekowej i deszczowej.

Pytanie 7: Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:

- [1] Brak chodników, brak oświetlenia, drogi kiepskiej jakości, brak kanalizacji.
- [1] Brak ścieżek rowerowych, brak miejsc rekreacji i wypoczynku.

Pytanie 8: Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.

- Należy aktywnie wspierać inicjatywę odtworzenia i uruchomienia nowoczesnej linii kolejowej Bielsko-Biała – Cieszyn koniecznie z przystankiem w Godziszowie.
- Wspólnie z parafią Ewangelicko Augsburgską w Goleszowie opracować projekt zagospodarowania byłej szkoły w Godziszowie, celem zorganizowania zajęć dla dzieci i młodzieży.
- Budowa mostu na potoku Bładnica pozwalającego na normalne i bezpieczne użytkowanie drogi ul. Bładnickiej.
- Należy czynić starania w celu rozwiązania problemu użytkowania byłych kamieniołomów na wschodnim stoku góry Chełm.

- Modernizacja infrastruktury drogowej.
- Dofinansowania wymiany kotłów co na ekologiczne i wspieranie mieszkańców chcących wykorzystać alternatywne metody produkcji energii.
- Finansowanie równo inwestycji we wszystkich sołectwach.

Wnioski:

Mieszkańcy Godziszowa najbardziej doceniają piękne widoki, które ich otaczają, wskazują potencjał zarówno turystyczny jak i rolniczy. Za kolejny atut wskazują potencjał mieszkańców, który należałoby wykorzystać.

Zadowoleni są również z sieci połączeń komunikacji samochodowej, jak i kolejowej. Choć uważają, że drogi wymagają remontu, należałoby dobudować chodniki i oświetlenie. Zaznaczają również, że jest niedostateczna ilość połączeń komunikacją publiczną i należałoby wesprzeć odtworzenie i uruchomienie linii kolejowej Bielsko-Biała – Cieszyn ze stacją w Godziszowie.

Ankietowani chcieliby, aby w ich miejscowości powstały miejsca sportu i rekreacji gdzie czas wolny mogłaby spędzać młodzież. Wskazują również zainteresowanie alternatywnymi metodami produkcji energii i chcieliby, aby były one wspierane i dofinansowane przez gminę. Mieszkańcy sygnalizują problemem, który się pojawił na wschodnim stoku góry Chełm: kamieniołomy.

Goleszów 31 (7+24)⁴⁹

Pytanie 5: Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości

w której mieszkasz / pracujesz:

- [15⁵⁰] Położenie geograficzne (granica państwa), tereny rekreacyjne i turystyczne, walory krajobrazowe i przyrodnicze, dużo terenów niezabudowanych, Beskidy, położenie komunikacyjne, szlaki turystyczne, lokalizacja pomiędzy miastami
- [3] Transport publiczny dzieci, komunikacja.
- [2] Zagospodarowanie centrum miejscowości, estetyczne i funkcjonalne centrum.
- [2] Zaangażowanie władz lokalnych.
- [5] Imprezy kulturalne, kultura, GOK (od pewnego czasu).
- [1] Niska przestępczość.
- [2] Placówki oświatowe.
- [4] Tereny inwestycyjne, miejsca pracy (rozwój).
- [1] Baza sportowa.
- [1] Świeże powietrze.
- [2] Społeczeństwo, pracowitość mieszkańców\ dobrze funkcjonujące (organizacyjnie) centrum.

Pytanie 6: Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:

- [5] Zły stan dróg, brak chodników, brak połączenia kolejowego, niebezpieczne przejścia (np. przy GOK-u).
- [3] Źle funkcjonujący ośrodek zdrowia.
- [7] Brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
- [6] Estetyka, brak dbałości o czystość, brak dbałości o ekologię.
- [3] Brak współpracy między ludźmi, mała aktywność mieszkańców.
- [2] Brak integracji z innymi wioskami gminy.
- [3] Podatki i opłaty na poziomie dużych miast, złe gospodarowanie finansami gminy.
- [3] Niewykorzystane możliwości basenu w Cisownicy, kortu tenisowego, Chełm oddany w prywatne ręce.

⁴⁹ Czcionką „**bold**” przedstawiono dane łącznie dla ankiety papierowej i internetowej, w nawiasie najpierw dane z ankiety papierowej, za nią dane z ankiety internetowej

⁵⁰ Liczba wskazuje ilość pojedynczych wskazań opisanych łącznie obok.

- [2] Plac zabaw usytuowany w pobliżu baru.
- [3] Wizerunek budynku urzędu gminy.

Pytanie 7: Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:

- [10] Śmieci, czystość wód.
- [7] Oświetlenie uliczne, zły stan dróg, brak chodników lub w istniejących wysokie krawężniki.
- [6] Gospodarka ściekowa, brak kanalizacji.
- [3] Brak miejsc rekreacyjnych dla dzieci.
- [2] Duże natężenie ruchu w centrum (które można by rozładować poprzez budowę ronda).
- [5] Obniżenie podatków, brak nowych inwestycji ze strony gminy.
- [2] Remont budynku UG.
- [3] Poprawa funkcjonowania ośrodka zdrowia lub stworzenie dla niego konkurencji.
- [2] Brak patroli policji, brak pomocy społecznej dla mieszkańców.

Pytanie 8: Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.

(W podsumowaniu pytania 8 nie zostały uwzględnione odpowiedzi które powtarzają się w innych pytaniach ankiety)

- Urządzenie ścieżek rowerowych przy niektórych szlakach turystycznych.
- Regulacja cieku przy ul. Wolności wraz z chodnikiem.
- Dla podniesienia atrakcyjności można zagospodarować zielony teren w centrum przy strażnicy, powiększyć o miejsca parkingowe, wybudować amfiteatr, który byłby wykorzystany dla wielu imprez masowych, koncertów festiwali. Atrakcyjność Goleiszowa można podnieść zagospodarowaniem terenów wokół Jasieniowej, Tonu, Strzelnicy, tak aby miejscowość nie była tylko miejscem tranzytowego przejazdu, ale zachęcała do pozostania na dłuższą chwilę. Goleiszów ma ciekawą historię (podobóz Auschwitz-Birkenau, kamieniołomy w których jeździła kolejka, warunki przyrodnicze, które należy wykorzystać do promowania miejscowości.
- Urząd gminy jest mało otwarty na petentów.
- Udostępnienie placu zabaw dla dzieci i przy przedszkolu.
- Budowa basenu, który przyciągnąłby turystów, lepiej oznakowane trasy rowerowe.
- Wysokie ceny za wywóz odpadów, wysokie podatki od budynków mieszkalnych z ogrodami.
- Więcej kontroli przy odbiorze remontów i inwestycji (np. plac zabaw jest wykonany niechlujnie, pozostały kamienie, korzenie co wpływa na bezpieczeństwo, brak ogrodzenia.
- Stworzenie ankiety na stałe na stronie UG, ponieważ jest to bardzo dobry pomysł do kontaktu z mieszkańcami, nie każdy ma możliwość pójścia na zebrania wiejskie i ma ochotę przekrzykiwania się z uczestnikami, a ankieta daje możliwość przedstawienia swoich uwag i pomysłów. Ponadto sesja Rady Gminy powinna być w e-transmisji.

Wnioski:

Mieszkańcy Goleiszowa za największy atut swojej miejscowości uważają położenie geograficzne (w pobliżu granicy z Czechami), bogate walory krajobrazowe i przyrodnicze, możliwości turystyczne oraz bogatą historię, którą można wykorzystać do promowania gminy. Zadowoleni są z organizacji imprez kulturowych oraz działalności GOK-u. Uważają, że ich gmina się rozwija i poprawia się rynek pracy.

Największą wadą zdaniem mieszkańców jest brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz brak dbałości o czystość. Niezadowolenie ludzi budzi również zły stan dróg oraz brak poboczy, które zwłaszcza w zimie uniemożliwiają poruszanie się pieszych.

Ankietowani wskazali również formę ankiety jako dogodną dla komunikacji pomiędzy mieszkańcami a urzędem gminy – zwłaszcza dla osób, które nie mogą uczestniczyć

w zebraniach wiejskich. Mieszkańcy oczekivaliby takiej formy komunikacji na stałe (lub alternatywy dla niej). Pojawił się również pomysł umieszczenia na stronie urzędu gminy e-transmisji z posiedzeń Rady Gminy.

Kisielów 2 (0+2)

Pytanie 5: **Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości**

w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [1] Dobre położenie.
- [2] Potencjał mieszkańców.

Pytanie 6: **Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:**

- [1] Brak terenów sportowo rekreacyjnych.
- [1] Brak oświetlenia ulic, brak chodników.
- [1] Brak kanalizacji.

Pytanie 7: **Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:**

- [1] Brak chodników, brak oświetlenia, drogi kiepskiej jakości.
- [1] Brak kanalizacji.
- [2] Brak ścieżek rowerowych, brak miejsc rekreacji i wypoczynku (boisko).

Pytanie 8: **Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.**

- Brak inwestycji rozwojowych.
- Opieszałość administracji.
- Nie zrealizowana inwestycja budowy boiska.

Wnioski:

Mieszkańcy Kisielowa jako największy potencjał swojej miejscowości wskazują potencjał samych mieszkańców oraz dobre położenie w górskiej okolicy.

Jako słaby punkt uważają brak zaplecza sportowo-rekreacyjnego, ścieżek rowerowych. Niezadowoleni są z braku inwestycji rozwojowych, złego stanu dróg, braku chodników i odpowiedniego oświetlenia przy drodze. Ankietowani chcieliby aby ich miejscowość została skanalizowana.

Kozakowice Dolne / Górne 1 (0+1)

Pytanie 5: **Co Twoim zadaniem jest największym atutem, mocną stroną miejscowości**

w której mieszkasz / pracujesz – napisz:

- [1] Piękne widoki.

Pytanie 6: **Co Twoim zadaniem jest wadą, słabą stroną miejscowości w której mieszkasz / pracujesz)? – napisz:**

- [1] Brak komunikacji miejskiej, odcięcie od świata.

Pytanie 7: **Jakie problemy, które zauważasz, chciałbyś, aby były rozwiązane w pierwszej kolejności? – napisz:**

- [1] Brak komunikacji miejskiej.

Pytanie 8: **Jakimi spostrzeżeniami chciałbyś/chciałabyś się podzielić? Chętnie wysłuchamy Twoich opinii.**

- Lepsza opieka zdrowotna.

Wnioski:

Ankietowani za największy atut swojej miejscowości wskazali piękny krajobraz oraz ciekawe widoki, zauważają w swojej miejscowości potencjał turystyczny.

Za słabą stronę uważają brak komunikacji publicznej i odcięcie od świata. Chcieliby również, aby w ich miejscowości poprawiła się jakość opieki zdrowotnej.

<i>Leszna Górna</i>	0 (0+0)
<i>Puńców</i>	0 (0+0)
<i>poza gminą Goleiszów</i>	10 (4+6)